

Særskilte regler for de kirkelige valg 2011

PKA 27.09.2010

[Regler for valg av menighetsråd og Regler for valg av bispedømmeråd og Kirkemøte er gjengitt i sin helhet. Forslag til endringer i forhold til særskilte regler ved valget i 2009 er merket med *kursiv*. Det er også foretatt mindre justeringer i andre regelverk. Her er bare endrede bestemmelser gjengitt.]

Særskilte regler for valg av menighetsråd ved de kirkelige valg 2011 (bokmål)

[Endringer i forhold til særskilte regler ved valget i 2009 er merket med *kursiv*.]

Fastsatt av Kirkemøtet 15. november 1996 med hjemmel i lov av 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke § 6 første ledd. Med endringer fastsatt av Kirkemøtet 18. november 2000, særskilte regler for menighetsrådsvalget i 2009 fastsatt av Kirkemøtet 15. november 2008 og *særskilte regler for valg av menighetsråd i 2011 fastsatt av Kirkemøtet [vedtakets dato]. november 2010 med hjemmel i lov av 7. juni 1996 nr.31 om Den norske kirke § 6 første ledd og § 24 sjuende ledd.*

§ 1 Valgstyre

§ 1.1 Menighetsrådet gjør tjeneste som valgstyre og forbereder og leder som sådant valget.

§ 1.2 Menighetsrådet informerer om valget, ulike valgformer, hvilke krav som stilles til kandidatliste m.v., og sørger for at nominasjonsarbeidet igangsettes.

§ 1.3 Menighetsrådet (valgstyret) fører en valgbok over forhold som angår valget, jf. §§ 10.11, 11.3 og 12.5. Der det i tillegg til valgstyret er stemmestyre, jf. 2.4, utarbeider hvert stemmestyre en rapport over det som behandles i anledning valgtinget på hvert enkelt stemmested, jf. 11.3.

§ 2 Fastsetting av valgdager/valgsteder

§ 2.1 Valg av menighetsråd skal i 2011 holdes i alle landets menigheter på en og samme dag, mandag 12. september. Valget finner sted samtidig og på samme sted som direkte valg/valgomgang av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøte. Menighetsrådet kan selv vedta at det på ett eller flere steder i soknet skal holdes valg også søndagen før den offisielle valgdagen.

§ 2.2 Det er ikke anledning til å avholde valget på andre dager.

I døvemenighetene kan valget finne sted i tilknytning til gudstjeneste søndag 11. september, og for øvrig gjennomføres som forhåndsstemming.

§ 2.3 Menighetsrådet bestemmer hvor stemmegivningen skal foregå. Valget holdes i lokaler som gir god tilgjengelighet, om mulig i umiddelbar nærhet av kommunens valglokaler.

Menighetsrådet fastsetter tiden for stemmegivningen. Stemmegivningen mandag må ikke foregå senere enn kl. 21.

§ 2.4 Menighetsrådet kan bestemme at stemmegivningen skal foregå på flere steder i soknet. Der menighetsrådet bestemmer at inndelingen skal følge kommunens stemmekretser, og

disse ikke samsvarer med soknegrensene eller de kirkelige stemmekretsene, kan menighetsrådene i de berørte sokn inngå samarbeid om avviklingen av valget i en stemmekrets. På hvert stemmested foregår stemmegivningen for en viss del av manntallet.

Til å lede valgtinget på hvert enkelt stemmested oppnevner menighetsrådet for hvert sted et stemmestyre på minst 3 medlemmer som har stemmerett ved valget. *Menighetsrådet oppnevner ett av medlemmene, fortrinnsvis blant sine egne medlemmer, til leder av stemmestyret.*

§ 2.5 oppheves

§ 2.6 Menighetsrådet kunngjør tid og sted for stemmegivningen senest innen forhåndsstemmingen starter 10. august. Kunngjøringen skjer i kirken, ved utsendelse av valgkort, i lokalavis eller menighetsblad og for øvrig på den måte menighetsrådet bestemmer. Valget bør kunngjøres flere ganger. Nærmere regler om utsendelse av valgkort i forbindelse med valget i 2011 gis av Kirkerådet. I kunngjøringen skal det gjøres rede for når og hvor valgtinget skal holdes, når stemmegivningen skal være avsluttet, hvor og når forhåndsstemmegivning vil foregå og hvor mange medlemmer og varamedlemmer som skal velges. Når stemmegivning skal foregå på flere steder, skal det i kunngjøringen dessuten gjøres rede for hvem som skal stemme på de forskjellige steder og når valget skal holdes på hvert sted.

§ 3 Stemmerett og valgbarhet

§ 3.1 Stemmerett ved valget har hvert medlem av Den norske kirke som bor i soknet og som senest i det år det stemmes vil ha fylt 15 år og ikke er fradømt stemmerett i offentlige anliggender, jf. kirkeloven § 4 første ledd.

§ 3.2 I særlige tilfelle kan biskopen etter søknad fra vedkommende menighetsråd samtykke i at en person for et begrenset tidsrom gis stemmerett i et annet sokn enn det vedkommende er bosatt i, jf. kirkeloven § 4 annet ledd.

Personer som midlertidig oppholder seg i et annet sokn enn der de er registrert bosatt, kan stemme ved valget i bostedssoknet ved å avgi forhåndsstemme i det soknet de midlertidig oppholder seg i, jf. bestemmelsene i § 10.1 annet ledd.

§ 3.3 Ingen kan ha stemmerett i mer enn ett sokn, jf. kirkeloven § 4 tredje ledd.

§ 3.4 Utenlandsk statsborger som har meldt seg inn i Den norske kirke, har kirkelig stemmerett dersom vedkommende for øvrig oppfyller betingelsene i § 3.1.

§ 3.5 Valgbar til menighetsrådet og pliktig til å ta imot valg er enhver som har rett til å stemme ved valget og som senest i det år det stemmes vil ha fylt 18 år. Rett til å kreve seg fritatt for valg har den som har fylt 65 år før valgperioden tar til, den som har gjort tjeneste som medlem av menighetsrådet de siste 4 år, og den som påberoper seg hindring som menighetsrådet godkjenner, jf. kirkeloven § 6 tredje og fjerde ledd.

§ 4 Manntall

§ 4.1 I anledning valget benyttes et eget kirkelig manntall utarbeidet på grunnlag av det kirkelige medlemsregisteret. Manntallet skal inneholde alle stemmeberettigede medlemmer av Den norske kirke bosatt i soknet, jf. §§ 3.1 og 3.2.

§ 4.2 Opphevet

§ 4.3 Personer som ikke står oppført i det kirkelige manntall, men som mener seg stemmeberettiget ved menighetsrådsvalget, skal på den måte som finnes tjenlig, oppfordres til å melde seg til menighetskontoret innen 1. september.

På dette grunnlag utarbeider menighetsrådet et kirkelig manntall over personer som antas å ha stemmerett ved valget.

Også personer som er flyttet til menigheten etter 1. september og frem til valgdagen, kan avgi stemme, jf. § 11.4 siste ledd.

§ 4.4 Det utarbeidede manntall blir gjeldende for valgperioden. I denne tid skal dog personer føres inn i manntallet når de overfor menighetsrådets leder godtgjør at de har fått stemmerett i soknet og eventuelt strykes hvis det godtgjøres at de ikke lenger har slik stemmerett.

§ 5 Utlekking av manntall og kunngjøring om utlegging

§ 5.1 Det kirkelige manntall skal senest 10. august legges ut til alminnelig ettersyn på offentlig kunngjort sted. Ettersynet reguleres på en slik måte at den enkelte person kun får kjennskap til opplysninger angående seg selv eller en annen person som en har fått fullmakt fra.

§ 5.2 Den som mener at vedkommende selv eller noen annen uriktig er blitt innført eller utelatt fra manntallet i soknet, kan kreve at valgstyret retter opp feilen. Kravet skal være skriftlig og begrunnet.

Menighetsrådet kan oppdatere manntallet så lenge det er praktisk mulig.

§ 5.3 Kunngjøring om utlegging av manntall og adgangen til og framgangsmåten for å kreve feil rettet, skjer på den måten som menighetsrådet i samsvar med stedlig praksis finner nødvendig og tilstrekkelig.

§ 6 Valgform

§ 6.1 Valget foregår som forholdstallsvalg eller flertallsvalg. Dersom det bare foreligger én godkjent kandidatliste, gjennomføres valget som flertallsvalg. Er det flere kandidatlistene, gjennomføres valget som forholdstallsvalg.

§ 6.2 Ved forholdstallsvalg vil menighetsrådet bli sammensatt av representanter fra de forskjellige listene, etter det forholdsmessige antall stemmer hver liste får, jf. § 12.4 pkt. d og f. Ved tilleggsstemme (kumulering)/strykning og oppføring av navn fra andre lister vil velgerne også kunne endre rekkefølgen på den enkelte liste, og slik påvirke utfallet når det gjelder hvilke personer fra listene som får flest stemmer og dermed velges, jf. § 12.4 pkt. e og g.

§ 6.3 Ved flertallsvalg vil menighetsrådet bli sammensatt i rekkefølge ut fra det antall stemmer den enkelte kandidat får. Ved tilleggsstemme (kumulering)/strykning og oppføring av nye navn, vil velgerne også ved flertallsvalg kunne påvirke utfallet når det gjelder hvilke personer som får flest stemmer og dermed velges.

§ 7 Kandidatlistene (valglister)

§ 7.1 Forslag til kandidatlistene:

- a) skal være kommet inn til menighetsrådets leder senest 1. mai 2011,
- b) skal være egenhendig underskrevet av 10 stemmeberettigede forslagsstillere,

- c) skal tydelig angi hvilket valg det gjelder (navn på sokn, gruppe og valgdager) og som overskrift (foran navnene på kandidatene) ha navnene på *forslagsstillerne*,
- d) skal angi en *tillitsvalgt* blant *forslagsstillerne* som menighetsrådet kan henvende seg til ved forhandlinger om listeforslaget,
- e) skal ha kandidater oppført med for-, eventuelt mellomnavn, etternavn og alder, og – i den grad det er ønskelig eller nødvendig for å unngå forveksling – med adresse og yrke/stilling,
- f) bør ha minst 40% representasjon av hvert kjønn blant de foreslåtte kandidatene på den enkelte liste,
- g) skal settes opp i prioritert rekkefølge,
- h) bør ha minst 20% representasjon av ungdom under 30 år.

Menighetsrådet ser til at det blir stilt kandidatliste(r) ved valget.

Menighetsrådet kan oppnevne en nominasjonskomité på 3-5 medlemmer som forestår arbeidet med å skaffe fram kandidater til menighetsrådet. Nominasjonskomiteen skaffer også fram ytterligere forslagsstillere slik at det blir 10 forslagsstillere inkludert nominasjonskomiteens medlemmer. Forslagsstillerne foretar den endelige prioritering av kandidatlisten.

Alternativt kan menighetsrådet oppnevne 10 forslagsstillere som får i oppdrag å skaffe fram kandidater til menighetsrådet og foreta prioriteringen av kandidatlisten.

Når menighetsrådet er kjent med at det vil bli fremmet forslag til kandidatliste(r) av grupper av kirkemedlemmer, kan menighetsrådet avstå fra å oppnevne nominasjonskomité eller forslagsstillere.

Som vedlegg til kandidatlisten skal følge en fortegnelse over kandidatenes fødselsdato. Dersom en kandidat ikke er innført i manntallet som bosatt i soknet, må det ligge ved en erklæring fra vedkommende om at så vil være tilfelle innen valgdagen.

En forslagsstiller kan også stå som kandidat på den samme listen.

Fristen for innlevering av forslag til kandidatlistene kunngjøres offentlig.

Ved flertallsvalg må kandidatlisten minst ha så mange forskjellige kandidater som det skal velges medlemmer og varamedlemmer til sammen, jf. kirkeloven § 6 første ledd. Listen kan imidlertid ikke inneholde mer enn det dobbelte antall navn. *Det kan ikke gis stemmetillegg til kandidater (forhåndskumulering).*

Ved forholdstallsvalg skal forslaget være utfyllt i tydelig rekkefølge med så mange forskjellige eller inntil en gang gjentatte navn (*stemmetillegg/forhåndskumulering*) som det skal velges faste medlemmer. Gjentatte navn skal stå først på listen, og gjentakelsen skal skje på plassen nærmest etter. Forslaget skal dessuten i fortsatt rekkefølge utfylles med fem andre forskjellige navn.

§ 7.2 Et forslag til kandidatliste ved forholdstallsvalg må ikke ha *forslagsstiller* eller kandidat felles med andre forslag.

Står en forslagsstiller bak flere lister, skal menighetsrådet pålegge forslagsstilleren innen en bestemt frist å si fra hvilken kandidatliste vedkommende vil stå som forslagsstiller til. Svarer forslagsstilleren ikke, strykes navnet fra listen over forslagsstillere på samtlige lister. Står en kandidat på flere forskjellige lister, skal kandidaten gis et tilsvarende pålegg. Svarer kandidaten ikke, blir navnet stående på den listen som først er kommet inn til menighetsrådet, men strykes av de andre. Forslagsstillerne bestemmer hvilket navn som skal settes i stedet og om navnet skal settes inn på den tomme plassen eller nederst på listen. Forslagsstillerne kan delegere avgjørelsen til den tillitsvalgte for listen..

Et innlevert forslag til kandidatliste kan ikke tilbakekalles.

§ 7.3 Menighetsrådet avgjør om forslagene til kandidatlistene skal godkjennes, og undersøker om kandidatene og *forslagsstillerne* oppfyller de lovbestemte vilkår. Menighetsrådet skal da ved forhandlinger med den *tillitsvalgte for listen* søke å bringe forslag i foreskrevet stand.

Hvis det på en liste er oppført en kandidat som kan kreve seg fritatt for valg etter bestemmelsene i kirkeloven § 6 fjerde ledd, skal kandidaten av menighetsrådet oppfordres til innen en bestemt frist å si fra om han mottar valg. Svarer kandidaten ikke, er retten til å kreve fritak gått tapt.

Dersom en kandidat blir fritatt, strykes navnet. *Forslagsstillerne bestemmer hvilket navn som skal settes i stedet og om navnet skal settes inn på den tomme plassen eller nederst på listen. Forslagsstillerne kan delegere avgjørelsen til den tillitsvalgte for listen.*

§ 7.4 Enhver kan ved henvendelse til menighetsrådet kreve å få gjøre seg kjent med et forslag til kandidatliste fra det tidspunkt listen har kommet inn til rådet.

§ 7.5 Menighetsrådet skal kunngjøre de godkjente kandidatlistene snarest mulig og senest 10. august 2011, når forhåndsstemmingen starter.

§ 8 Stemmesedler og stemmeseddelkonvolutter

§ 8.1 Menighetsrådet sørger for at det blir trykt et tilstrekkelig antall stemmesedler av alle godkjente kandidatlistene til bruk for velgerne i valglokalene.

§ 8.2 Stemmesedlene skal være av alminnelig hvitt papir.

§ 8.3 Stemmeseddelen skal ved flertallsvalg og forholdstallsvalg ha en overskrift som viser hvilken kandidatliste den gjelder, men navnene på forlagsstillerne behøver ikke være tatt med.

§ 8.4 Menighetsrådet/stemmestyret sørger for at det til forhåndsstemming og i valglokalet ved valgting er trykte stemmesedler av alle godkjente kandidatlistene. Disse stemmesedlene skal være lagt frem på et bord i valglokalet.

Andre trykte eller på annen måte mangfoldiggjorte stemmesedler må ikke brukes.

§ 8.5 Menighetsrådet/stemmestyret sørger også for at det til forhåndsstemmeavgivning og i valglokalet er stemmeseddelkonvolutter.

Stemmeseddelkonvoluttene skal være ensartede og ugjenomsiktige. Det sørges også for omslagskonvolutter av annen størrelse, jf. § 10.9 og 11.4.

§ 9 Kunngjøring av valget

§ 9.1 utgår

§ 9.2 er opphevet.

§ 10 Forhåndsstemmeavgivning

§ 10.1 En velger som vil være forhindret fra å møte personlig på valgtinget, kan etter reglene i dette avsnitt avgi stemme på forhånd, hos en som er stemmemottaker.

Personer som midlertidig oppholder seg i et annet sokn enn der de er registrert bosatt, kan stemme ved valget i bostedssoknet ved å avgi forhåndsstemme i det sokn de midlertidig oppholder seg, jf. § 3.2 annet ledd. Velgeren må selv sørge for i god tid på forhånd å få tilsendt godkjent stemmeseddel fra det sokn vedkommende er bosatt. For øvrig følges prosedyren for forhåndsstemmeavgivning i dette avsnitt. Omslagskonvolutten sendes

imidlertid direkte til menighetsrådets leder i det sokn vedkommende velger er bosatt, jf. § 10.10. *En velger som forhåndsstemmer kan ikke avgi stemme ved valginget.*

§ 10.2 Forhåndsstemmegivning kan foregå i tiden fra 10. august i valgåret fram til og med siste fredag før valgdagen.

§ 10.3 Menighetsrådet kunngjør på en formålstjenlig måte all forhåndsstemmegivning med tid og sted.

§ 10.4 Velgeren må avgi sin stemme ved personlig fremmøte på sted(er) som er fastsatt av menighetsrådet. Menighetsrådet kan bestemme at det for det enkelte sted kun skal være adgang til å avgi forhåndsstemme en viss tid på en eller flere bestemte dager. Det bør legges til rette for at forhåndsstemmegivning kan foregå både på dag- og kveldstid og på de institusjoner som geografisk sokner til det enkelte sokn.

§ 10.5 Som stemmemottaker tjenestegjør en eller flere av menighetsrådets medlemmer eller andre som menighetsrådet utpeker.

§ 10.6 Menighetsrådet skal sørge for at stemmemottakerne er godt kjent med valgreglene og har et tilstrekkelig antall stemmesedler som legges ut på stemmestedet, til bruk for velgerne.

§ 10.7 Før stemmegivningen skal stemmemottakeren gjøre velgeren kjent med reglene for stemmegivningen, og, om det ønskes, skaffe de nødvendige skrivesaker. *Stemmemottaker kan forlange at en ukjent velger godtgjør at han er den han gir seg ut for å være. Velgeren bør ha med valgkort til forhåndsstemmegivningen, jf. § 10.9. Har velgeren ikke med valgkort, fylles det ut et valgkort på stedet med opplysninger om velgerens navn, adresse og fødselsdato*

§ 10.8 Stemmemottakeren gir velgeren en konvolutt til å legge stemmeseddelen i. Velgeren legger selv stemmeseddelen i konvolutten. *Det benyttes særskilt stemmeseddelkonvolutt ved valg av menighetsråd.*

§ 10.9 Stemmemottakeren gir deretter velgeren en omslagskonvolutt. I denne legger velgeren selv konvolutten med stemmeseddelen, og *eventuell stemmeseddelkonvolutt for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet, jf. Regler for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet III, § 10-1.*

Stemmemottakeren skal underskrive på valgkortet og påføre tid og sted for stemmegivningen. Stemmemottaker legger deretter stemmeseddelkonvolutten(e) og valgkortet ned i en omslagskonvolutt, limer den igjen og fører stemmegivningen på liste (jf. § 10.10) i velgerens påsyn.

§ 10.10 Stemmemottakeren fører liste over de velgere som avgir stemme hos stemmemottakeren, og sender omslagskonvoluttene på betryggende måte direkte til menighetsrådets leder. *Det føres en liste over forhåndsstemmer i eget sokn og en annen liste over forhåndsstemmer som oversendes andre sokn.*

§ 10.11 Menighetsrådets leder eller den menighetsrådets leder bemyndiger, mottar *forhåndsstemmene og listen over avgitte stemmer, og fører inn på listen de tilsendte forhåndsstemmer som er avgitt utenfor soknet. Forhåndsstemmene skal nummereres fortløpende på listen, og det samme nummer settes på omslagskonvolutten.*

Når menighetsrådet skal begynne å åpne og behandle disse forhåndsstemmer, skal *menighetsrådets* leder legge frem den forannevnte *liste* og alle de forhåndsstemmer som er innført før valgtinget. *Menighetsrådet gjennomgår listen over forhåndsstemmer før valgtinget og krysser av i manntallet for godkjente forhåndsstemmegivninger. Listen tas inn i valgboken.*

§ 10.12 Velgere som på grunn av funksjonshemning ikke fullt ut kan følge fremgangsmåten som er nevnt i §§ 10.8 og 10.9, kan få den nødvendige hjelp av en person som vedkommende selv utpeker, og som har fylt 14 år.

§ 10.13 Valgagitasjon er ikke tillatt i det rom der stemmegivningen foregår og i tilstøtende rom.

§ 11 Stemmegivning på valgtinget

§ 11.1 Valgtinget åpnes ved at menighetsrådet/stemmestyret orienterer om reglene for stemmegivning og erklærer at stemmegivningen kan ta til.

§ 11.2 På valgtinget kan det ikke reises tvist om stemmerett. Avstemningen er hemmelig og foregår ved personlig fremmøte. Valgagitasjon er ikke tillatt i valglokalet og i tilstøtende rom.

§ 11.3 Menighetsrådets/valgstyrets leder fører inn i valgboken alt som behandles og avgjøres på valgtinget. I valgboken innføres datoene for kunngjøring om utlegging av manntall og valgting.

Foregår stemmegivningen på flere steder i soknet *fører* stemmestyrets leder *det* som behandles i anledning valgtinget i en egen *rapport*. *Rapporten tas inn i valgboken.*

Bli det innsigelse mot at valget holdes, bokføres innsigelsen og grunnen. Valgstyret/stemmestyret avgjør hver innsigelse så snart den er reist og gir opplysninger om klageadgang etter § 13.

Etter at stemmegivningen er avsluttet, kontrollerer valgstyret eller stemmestyret det som er bokført. Leder i valgstyret eller stemmestyret og de tilstedeværende medlemmer skriver under. Dette gjøres hver dag, dersom valgtinget foregår over flere dager.

§ 11.4 Når valget er åpnet får de velgerne som er innført i manntallet, anledning til å stemme etter hvert som de møter frem. Velgere som har stemt på forhånd kan *ikke* avgi stemme.

Fremgangsmåten er slik: Velgeren går til de utlagte stemmesedlene, og vises deretter til en del av valglokalet, hvor vedkommende usett kan gjøre eventuelle endringer på stemmeseddelen. Stemmeseddelen og ev. stemmeseddelen for valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet, brettes deretter sammen med teksten inn. Stemmesedlene stemples deretter med et stempel som identifiserer hvilket sokn stemmen(e) er avlagt i, og det settes ett kryss i manntallet. Velgeren legger så de(n) stemplede stemmeseddelen(-dlene) i en låst urne.

Valgstyret kan forlange at en ukjent velger godtgjør at han er den han gir seg ut for å være.

Foregår stemmegivningen på flere steder i soknet, skal også velgere som ikke står i vedkommende del av manntallet få adgang til å avgi stemme. Disse skal imidlertid ikke legge *stemmeseddelen* i valgurnen, men *legge den i en stemmeseddelkonvolutt* og gi den til stemmestyret. Dette skal legge konvolutten i et særskilt omslag, *legge ved valgkort med opplysninger om velgerens navn, adresse og fødselsdato*, klebe det til, og gi det til menighetsrådet etter at stemmegivningen er avsluttet.

Også den som er nektet stemmerett etter menighetsrådets avgjørelse eller av andre grunner ikke er innført i manntallet, skal få adgang til å avgi stemme. Vedkommende skal ikke legge *stemmeseddelen* i valgurnen, men *legge den i en stemmeseddelkonvolutt* og gi den til stemmestyret. Dette skal legge konvolutten i særskilt omslag, *legge ved valgkort med opplysninger om velgerens navn, adresse og fødselsdato*, klebe det til, oppbevare det ubrutt og gi det til menighetsrådet etter at stemmegivningen er avsluttet.

§ 11.5 Ved flertallsvalg kan velgeren:

- *gi tilleggsstemme til kandidater på valglisten ved å sette et kryss i ruten til venstre for navnet. Ved opptellingen får da kandidaten(e) to stemmer hver.*
- *tilføye navn på valglisten én gang. Disse kan ikke gis tilleggsstemme.*
- *stryke navn på valgliste ved å sette strek over navnet. Disse kandidatene telles ikke.*

Ved forholdstallsvalg kan velgeren:

- *gi tilleggsstemme til kandidater på valglisten ved å sette et kryss i ruten til venstre for navnet. Kandidater med stemmetillegg (forhåndskumulering) kan bare gis én tilleggsstemme. Ved opptellingen får kandidaten(e) to stemmer hver. Kandidat(er) med stemmetillegg får tre stemmer.*
- *føre opp navn fra andre valgliste én gang. Disse kan ikke gis tilleggsstemme.*
- *stryke navn fra valglisten ved å sette strek over navnet. Disse kandidatene telles ikke.*

Påførte navn som ikke tidligere står på noen godkjent valgliste settes ved forholdstallsvalg ut av betraktning.

§ 11.6 Når den tid som er fastsatt for stemmegivningen er utløpt, og de velgere som da er til stede i valglokalet, har fått adgang til å avgi stemme, erklærer menighetsrådet/stemmestyret stemmegivningen for avsluttet. Foregår stemmegivningen over to valgdager, fortsetter den til fastsatt tid neste valgdag. Urnene med stemmesedler og det øvrige valgmateriell skal oppbevares på sikkert sted og under betryggende forsegling frem til stemmegivningen tar til neste valgdag.

Med mindre menighetsrådet har bestemt noe annet, skal urnene etter avsluttet stemmegivning siste valgdag forsegles og sammen med det øvrige valgmateriell bringes til menighetsrådet til videre behandling.

§ 12 Opptelling, innberetning og kunngjøring

§ 12.1 Opptellingen skal ikke begynne før stemmegivningen er avsluttet i hele soknet. Med mindre menighetsrådet har bestemt noe annet, skjer opptellingen samlet for hele soknet.

§ 12.2 Opptellingen foretas av de personer menighetsrådet har bestemt, og under menighetsrådets tilsyn.

a. Menighetsrådet gjennomgår listen over avgitte forhåndsstemmer før valgtinget, og krysser av i manntallet for dem som har avlagt forhåndsstemme. Forhåndsstemmene oppbevares separat til valgtinget er avsluttet.

b. Ved opptellingen undersøker menighetsrådet først om de velgere som har stemt utenfor den valgkrets de hører hjemme i, har adgang til å stemme. Hvis dette er i orden, settes et kryss ved navnet i manntallet og stemmeseddelkonvolutten legges ned i valgurnen for vedkommende krets. I motsatt fall vrakes stemmegivningen og omslaget forvares uåpnet.

c. Deretter behandles forhåndsstemmene på tilsvarende måte. En forhåndsstemmegivning godkjennes ikke hvis velgeren har stemt på valgtinget.

§ 12.3 Ved flertallsvalg følger opptellingen følgende prosedyre:

- a. Antall avkryssninger i manntallslisten(e) telles opp.
- b. Valgurnen(e) åpnes. Eventuelle stemmeseddelkonvolutter (jf § 12.2) åpnes. Stemmesedlene stemples og blandes med de øvrige stemmesedlene.
- c. Det totale antall stemmesedler telles opp.
- d. Stemmesedlene ordnes i grupper for urettede og rettede stemmesedler.
- e. De urettede stemmesedlene telles av minst to personer. Hver kandidat gis én stemme pr. urettet stemmeseddel. Antallet føres inn på lister som føres av minst to personer.
- f. Ved opptellingen av de rettede stemmesedlene registreres alle endringer velgerne har gjort på stemmesedlene. Kandidater som har fått tilleggsstemmer får to stemmer hver. Tilføyde navn får én stemme hver. Navn som er strøket på stemmesedlene telles ikke (telles som null). Øvrige kandidater får én stemme pr. stemmeseddel. Et medlem av tellekorpset leser opp navnene som har fått tilleggsstemme, tilføyde navn og navn som er strøket. Deretter leveres stemmesedlene til et annet medlem som kontrollerer opplysningene. Minst to personer fører hver sin liste. Disse listene sammenlignes med jevne mellomrom.

En stemmeseddel skal forkastes dersom den er merket slik at det går frem hvem velgeren er.

- g. Ved valgoppgjøret teller en de stemmer som er avgitt på den enkelte kandidat, d.v.s. at antall stemmer på urettede og rettede lister summeres for hver kandidat. De kandidater som har fått flest stemmer, blir medlemmer av menighetsrådet, og de kandidater som kommer deretter i stemmetall, blir varamedlemmer. Hvis flere kandidater har fått like mange stemmer, avgjør rekkefølgen på den offisielle listen utfallet.

§ 12.4 Ved forholdstallsvalg følges opptellingsprosedyrene i § 12.3 pkt. a-c. Deretter følges følgende prosedyre:

- a. Stemmesedlene ordnes i grupper for hver valgliste. For hver valgliste ordnes stemmesedlene i grupper for urettede og rettede stemmesedler.
- b. De urettede stemmesedlene telles av minst to personer. Antallet føres inn på lister som føres av minst to personer.
- c. Ved opptellingen av de rettede stemmesedlene registreres alle endringer velgerne har gjort på stemmesedlene. Et medlem av tellekorpset leser opp navnene som har fått tilleggsstemme, navn ført over fra andre lister og navn som er strøket. Deretter leveres stemmesedlene til et annet medlem som kontrollerer opplysningene. Minst to personer fører hver sin liste. Disse listene sammenlignes med jevne mellomrom.

En stemmeseddel skal forkastes dersom den er merket slik at det går frem hvem velgeren er, eller ikke har en overskrift som viser hvilken kandidatliste den gjelder.

- d. Deretter beregnes de enkelte listenes listestemmetall. Hver stemmeseddel teller like mange listestemmer som det skal velges medlemmer til menighetsrådet. Ved oppføring av navn fra annen valgliste, trekkes det fra én listestemme pr. navn på valglisten, mens det legges til én listestemme pr. navn på den andre valglisten.

e. Deretter beregnes kandidatenes personlige stemmer. Kandidater med stemmetillegg (ført opp to ganger) får 2 stemmer pr. stemmeseddel. Ved tilleggsstemme får disse kandidatene 3 stemmer. Kandidater uten stemmetillegg får 1 stemme. Ved tilleggsstemme får disse kandidatene 2 stemmer. Kandidater som er strøket får ingen stemme. Kandidater med stemmetillegg som bare er strøket én gang, får 1 stemme.

f. Ved valgoppgjøret legges listestemmetallet til grunn for mandatfordelingen som skjer i henhold til St. Laguës modifiserte metode. Det innebærer at hver listes stemmetall divideres med 1,4-3-5-7 osv. Hvert stemmetall skal divideres så mange ganger som det er nødvendig for å finne det antall mandater listen skal ha. Det første mandatet tilfaller den listen som har den største kvotienten. Det andre mandatet tilfaller den listen som har den nest største kvotienten osv. Hvis flere lister har samme kvotient, tilfaller mandatet den av

listene som har størst stemmetall. Har de samme stemmetall, avgjøres det ved loddtrekning hvilken liste mandatet skal tilfalle.

g. Når det er avgjort hvor mange mandater en valgliste skal ha, fordeler valgstyret representantplassene til kandidatene på listen. Kandidatene kåres i rekkefølge etter antall mottatte personlige stemmer. Har flere kandidater fått like mange stemmer, eller ingen stemmer, er rekkefølgen på listen avgjørende. Deretter kåres så vidt mulig 5 vararepresentanter pr. liste etter den videre rekkefølge i antall mottatte personlige stemmer.

§ 12.5 Utfallet av valget og andre data som skal innberettes om valget skal føres inn elektronisk på fastsatt skjema i valgmodulen i Den norske kirkes medlemsregister sammen med angivelse av det samlede antall stemmeberettigede som har avgitt stemme ved valget. Utskrift av rapport fra valgmodulen tas inn i valgboken, og sendes i kopi til prosten.

Valgboken tas inn som vedlegg til menighetsrådets møtebok og underskrives av samtlige tilstedeværende medlemmer av menighetsrådet.

Menighetsrådets leder sender uten opphold melding til dem som er valgt.

Innberetning til bispedømmerrådet om valg på menighetsråd skjer elektronisk i medlemsregisterets valgmodul, jf. første ledd. Menighetsrådets leder sørger for at innberetning gjennom valgmodulen finner sted i samarbeid med den lokale kirkeadministrasjonen.

§ 12.6 Menighetsrådet orienterer menigheten så snart som mulig om resultatet av valget ved kunngjøring og oppslag i kirken og for øvrig på den måten menighetsrådet finner tjenlig.

§ 12.7 Når det nyvalgte menighetsrådet har konstituert seg, fremstilles medlemmene for menigheten på en av de nærmest følgende søndager.

§ 12.8 Stemmesedlene skal oppbevares på et trygt sted under sikker forvaring til valgperioden er utløpet.

§ 13 Klage over valget

Klager i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen av valget kan inngis til bispedømmerrådet av enhver som er stemmeberettiget ved valget og av biskopen.

Klagen må være fremført muntlig i valgstyrets møter eller skriftlig være kommet inn til lederen i valgstyret innen sju dager etter valgdagen. Klage over valgoppgjøret må fremmes innen sju dager etter at valgoppgjøret er offentliggjort av menighetsrådet. Lederen sender snarest mulig klagen til bispedømmerrådet, sammen med de dokumenter som kan antas å ha betydning for saken.

Bispedømmerrådet kan påby nytt valgoppgjør eller omvalg.

§ 14 Nytt valgoppgjør ev. utfyllingsvalg (suppleringsvalg)

§ 14.1 Blir en plass i menighetsrådet ubesatt etter at varamedlemmene i tilfelle er rykket opp, skal lederen i menighetsrådet underrette bispedømmerrådet, som i så fall kan påby nytt valgoppgjør.

§ 14.2 Dersom det i valgperioden trer endelig ut av menighetsrådet så mange medlemmer og varamedlemmer at menighetsrådet ikke kan bli vedtaksført og forholdet ikke kan avhjelpest ved nytt valgoppgjør, kan bispedømmerrådet samtykke i at det holdes utfyllingsvalg etter nærmere bestemmelser som det fastsetter.

§ 15 Ikrafttredelse og nærmere bestemmelser

§ 15.1 Reglene trer i kraft fra 1. januar 1997.

Fra samme tid oppheves ”Regler om forhåndsstemmegivning ved menighetsrådsvalg” (KM 18/84) og ”Fastsetting av valgdager”(KM 9/88)

§ 15.2 Kirkemøtet gir Kirkerådet fullmakt til å foreta mindre endringer i reglene.

§ 15.3 Kirkerådet kan gi nærmere bestemmelser om gjennomføring av valget og utfylling av reglene.

§ 15.4 Kirkemøtet gir Kirkerådet fullmakt til å gjennomføre begrensede forsøk med ulike valgordninger. Kirkerådet fastsetter nærmere vilkår for gjennomføring av slike forsøk.

Utgifter ved menighetsrådsvalg

Utgifter ved menighetsrådsvalg dekkes av kommunen i henhold til kirkeloven § 15 bokstav d. Merutgifter i forbindelse med valgforsøkene i 2011 blir dekket av særskilt statlig tilskudd.

Endringene gjøres gjeldende ved menighetsrådsvalget i 2011.

Særskilte reglar for val av sokneråd ved kyrkjevalet 2011 (NN)

[Endringer i forhold til Særskilte regler ved valget i 2009 er merket med *kursiv*.]

Fastsett av Kyrkjemøtet 15. november 1996 (KM 18A/96) med heimel i lov av 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kyrkja § 6 første ledd. Endra av Kyrkjemøtet 18. november 2000. Særskilte reglar for val av sokneråd i 2009 fastsett av Kyrkjemøtet 15. november 2008 og særskilte reglar for val av sokneråd i 2011 fastsett av Kyrkjemøtet [dato for vedtaket] november 2010 med heimel i lov av 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kyrkja § 6 første ledd og § 24 sjuande ledd.

§ 1 Valstyre

§ 1.1 Soknerådet tener som valstyre og førebur og leier på denne måten valet.

§ 1.2 Soknerådet informerer om valet, ulike valformer, kva for krav som vert stilte til kandidatliste m.m., og ser til at nominasjonsarbeidet vert sett i gang.

§ 1.3 Soknerådet (valstyret) fører ei valbok over tilhøve som angår valet, jf. §§ 10.11, 11.3 og 12.5. Der det er røystestyre i tillegg til valstyret, jf. § 2.4, skal kvart røystestyre utarbeide ein rapport over det som vert handsama i samband med valtinget på kvar einskild røystestad, jf. § 11.3.

§ 2 Fastsetjing av valdagar/valstader

§ 2.1 Val av sokneråd skal i 2011 haldast i alle sokn i landet på ein og same dag, måndag 12. september. Valet finn stad samtidig og på same stad som direkte val/direkte valomgang av leke medlemmer til bispedømeråd og Kyrkjemøte. Soknerådet kan sjølv gjera vedtak om at det skal haldast val på ein eller fleire stader i soknet også sundagen før den offisielle valdagen.

§ 2.2 Det er ikkje høve til å gjennomføre valet på andre dagar.

I døvekyrkjene kan valet finne stad i samband med gudsteneste søndag 11. september, og elles verte gjennomført som førehandsrøysting.

§ 2.3 Soknerådet fastset kvar røystinga skal gå føre seg. Valet skal gjennomførast i lokale som er lett tilgjengelege, om mogeleg i umiddelbar nærleik av vallokala til kommunen.

Soknerådet fastset tida for røystinga. Røystinga måndag må avsluttast seinast kl. 21.

§ 2.4 Soknerådet kan avgjera at røystinga skal skje på fleire stader i soknet. Der soknerådet fastset at inndelinga skal følgja valkrinsane i kommunen, og desse ikkje samsvarar med soknegrensene eller dei kyrkjelege valkrinsane, kan sokneråda i dei sokna dette gjeld samarbeida om avviklinga av valet i ein valkrins. På kvar røystestad skjer røystinga for ein viss del av manntalet.

Soknerådet oppnemner eit røystestyre på minst 3 medlemmar for kvar stad til å leia valtinget på kvar einskild røystestad. Medlemmar av røystestyret må ha røysterett ved valet. Soknerådet oppnemner eitt av medlemmene, helst eit medlem av soknerådet, til leiar av røystestyret.

§ 2.5 vert oppheva.

§ 2.6 Soknerådet kunngjer tid og stad for røystinga seinast innan førehandsrøystinga startar 10. august. Kunngjeringa skjer i kyrkja, ved utsending av valkort, i lokalavis eller kyrkjelydsblad og

elles på den måten soknerådet fastset. Valet bør kunngjerast fleire gongar. Nærare reglar om utsending av valkort i samband med valet i 2011 vert gjeve av Kyrkjerådet. I kunngjeringa skal det gjerast greie for kvar og når valtinget skal haldast, når røystinga skal vere avslutta, kvar og når det vil vere førehandsrøysting og kor mange medlemmar og varamedlemmar som skal veljast. Når røystinga skal gå føre seg på fleire stader, skal det dessutan gjerast greie for kven som skal røysta på dei ulike stadene og når valet skal haldast på kvar stad.

§ 3 Kven kan røysta og kven kan veljast

§ 3.1 Røysterett ved valet har kvart medlem av Den norske kyrkja som bur i soknet og som seinast i det året det vert røysta vil ha fylt 15 år og ikkje er frådømt røysterett i offentlege saker, jf. Kyrkjelova § 4 fyrste ledd.

§ 3.2 I særskilde tilfelle kan biskopen etter søknad frå vedkomande sokneråd samtykkje i at ein person kan få røysterett i eit anna sokn enn det vedkomande er busett i for eit avgrensa tidsrom, jf. kyrkjelova § 4 andre ledd.

Personar som midlertidig oppheld seg i eit anna sokn enn der dei er registrert som busette, kan røysta ved valet i soknet der dei er busette ved å røysta på førehand i det soknet der dei midlertidig oppheld seg, jf. § 10.1 andre ledd.

§ 3.3 Ingen kan ha røysterett i meir enn eitt sokn, jf. kyrkjelova § 4 tredje ledd.

§ 3.4 Utanlandsk statsborgar som har meldt seg inn i Den norske kyrkja har kyrkjeleg røysterett dersom vedkomande elles oppfyller vilkåra i § 3.1.

§ 3.5 Valfør til soknerådet og pliktig til å ta imot val er alle som har rett til å røysta ved valet og som seinast i det året det vert røysta vil ha fylt 18 år. Rett til å krevja seg fritaken for val har den som har fylt 65 år før valperioden tek til, den som har gjort teneste som medlem av soknerådet dei siste 4 åra, og den som viser til hindring som soknerådet godkjenner, jf. kyrkjelova § 6 tredje og fjerde ledd.

§ 4 Manntal

§ 4.1 I valet vert det nytta eit eige kyrkjeleg manntal som er laga på grunnlag av det kyrkjelege medlemsregisteret. Manntalet skal innehalde alle medlemmar i Den norske kyrkja som har røysterett og er busette i soknet, jf. §§ 3.1 og 3.2.

§ 4.2 Oppheva

§ 4.3 Personar som ikkje står oppført i det kyrkjelege manntalet, men som meiner dei har røysterett ved soknerådsvalet, skal på ein eigna måte oppmodast om å melde seg til kyrkjelydskontoret innan 1. september.

På dette grunnlaget utarbeider soknerådet eit kyrkjeleg manntal over personar som ein reknar med har røysterett ved valet.

Personar som har flytta til kyrkjelyden etter 1. september og fram til valgdagen, kan og røysta, jf. § 11.4 siste ledd.

§ 4.4 Manntalet som er utarbeidd vert gjeldande i valperioden. I denne tida skal likevel personar førast inn i manntalet når dei kan godtgjera for leiaren i soknerådet at dei har fått røysterett i soknet og eventuelt vert strokne dersom det kan dokumenterast at dei ikkje lenger har ein slik røysterett.

§ 5 Utlegging av manntal og kunnngjering om utlegging

§ 5.1 Det kyrkjelege manntalet skal leggjast ut seinast 10. august til alminneleg ettersyn på ein stad som er offentleg kunnngjort. Ettersynet vert å regulera på ein slik måte at den einskilde personen berre får kjennskap til opplysningar om seg sjølv eller ein annan person som han har fått fullmakt frå.

§ 5.2 Den som meiner at ein sjølv eller nokon annan med urette er innført eller utelaten frå manntalet i soknet, kan krevje at valstyret rettar feilen. Kravet skal være skriftleg og grunngjeve.

Soknerådet kan oppdatera manntalet så lenge det praktisk er mogleg.

§ 5.3 Kunnngjering om utlegging av manntal, om høvet til å krevje at feil vert retta og framgangsmåten for dette, skjer på den måten som soknerådet ser som naudsynt og tilstrekkeleg i samsvar praksisen på staden.

§ 6 Valform

§ 6.1 Valet vert halde som fleirtalsval eller forholdstalsval. Dersom det berre ligg føre ei godkjend kandidatliste, vert valet å gjennomføra som fleirtalsval. Er det fleire kandidatlistar, vert valet å gjennomføra som forholdstalsval.

§ 6.2 Ved forholdstalsval vert soknerådet samansett av representantar frå dei ulike listene, som svarar til røystetalet kvar liste får, *jf. § 12.4, pkt. d og f*. Ved *tilleggsrøyst (kumulering)*/stryking og oppføring av namn frå andre lister vil veljarane óg kunna endra rekkefølga på den einskilde lista, og såleis verka inn på resultatet når det gjeld kva for personar frå listene som får flest røyster og dermed vert valde, *jf. § 12.4, pkt. e og g*.

§ 6.3 Ved fleirtalsval vert soknerådet samansett i rekkefølge ut frå det røystetalet den einskilde kandidaten får. Ved *tilleggsrøyst (kumulering)*/stryking og oppføring av nye namn, vil veljarane og kunna ha innverknad på resultatet ved fleirtalsval når det gjeld kva for personer som får flest røyster og dermed vert valde.

§ 7 Kandidatlistar (vallister)

§ 7.1 Framlegg til kandidatar:

- a) skal vere *komne* inn til leiaren av soknerådet seinast *1.mai 2011*.
- b) skal vera eigenhendig underskrive av 10 røysteføre *forslagsstillarar*,
- c) skal oppgje tydeleg kva for val det gjeld (namn på sokn, gruppe og valdato) og ha namna på *forslagsstillarane* som overskrift (framfor namna på kandidatane),
- d) skal oppgje ein *tillitsvald* blant *forslagsstillarane* som soknerådet kan venda seg til ved drøftingar om listeframlegget,
- e) skal ha kandidatar oppførte med føre-, eventuelt mellomnamn, etternamn og alder, og - i den grad ein ynskjer det for å unngå forveksling - med adresse og yrke/stilling,
- f) bør ha minst 40% representasjon av kvart kjønn blant kandidatane som det er gjort framlegg om på den einskilde lista,
- g) skal setjast opp i prioritert rekkjefølgje,
- h) bør ha minst 20% representasjon av ungdom under 30 år.

Soknerådet syter for at det vert stilt kandidatliste(r) til valet.

Soknerådet kan oppnemne ein nominasjonskomité på 3-5 medlemmer som leier arbeidet med å finne kandidatar til soknerådet. Nominasjonskomiteen finn også fram ytterlegare forslagsstillarar, slik at det vert 10 forslagsstillarar inkludert medlemmene av nominasjonskomiteen. Forslagsstillarane gjer den endelege prioriteringa av kandidatlista.

Som alternativ kan soknerådet oppnemne 10 forslagsstillarar som får til oppgåve å finne kandidatar til soknerådet og gjere prioriteringa av kandidatlista.

Kjenner soknerådet til at det vil bli fremja framlegg til kandidatliste(r) frå grupper av kyrkjemedlemmer, kan soknerådet avstå frå oppnemning av nominasjonskomité eller forslagsstillarar.

Som vedlegg til kandidatlista skal det følgja ei liste over kandidaten sin fødselsdato. Dersom ein kandidat ikkje er innført i manntalet som busett i soknet, må det liggje ved ei fråsegn frå vedkomande om at så vil vera tilfelle innan valdagen.

Ein forslagsstillar kan òg stå som kandidat på den same lista.

Fristen for innlevering av framlegg til kandidatlistar vert kunngjort offentleg.

Ved fleirtalsval må kandidatlista minst ha så mange ulike kandidatar som det skal veljast medlemmer og varamedlemmer til saman, jf. kyrkjelova § 6 første ledd. Lista kan likevel ikkje innehalda meir enn dobbelt så mange namn. *Det er ikkje tillate med røystetillegg til kandidatar (kumulering på førehand).*

Ved forholdstalsval skal framlegget vera fylt ut i tydeleg rekkefølgje med så mange ulike *namn* eller namn som er tekne opp att inntil ein gong (*røystetillegg/kumulering på førehand*) som det skal veljast faste medlemmer. Namn som er tekne opp att skal stå først på lista, og oppattakinga skal skje på plassen som følgjer. Framlegget skal dessutan fyllast ut i vidare rekkefølgje med fem andre ulike namn.

§ 7.2 Eit framlegg til kandidatliste ved forholdstalsval må ikkje ha ein *forslagsstillar* eller kandidat som er identisk med andre framlegg.

Har forslagsstillaren stilt seg bak fleire lister, skal soknerådet be forslagsstillaren innan ein fastsett frist å seie frå kva for kandidatliste vedkomande vil stå som forslagsstillar til. Om forslagsstillaren ikkje svarer, vert namnet fjerna frå lista over forslagsstillarar på alle lister. Dersom ein kandidat står på fleire ulike lister, skal kandidaten få eit tilsvarande pålegg. Dersom kandidaten ikkje svarer, vert namnet ståande på den lista som kom først inn til soknerådet, men vert strøken frå dei andre. Forslagsstillarane avgjer kva for namn som skal setjast i staden og om namnet skal setjast inn på den tomme plassen eller nedst på lista. Forslagsstillarane kan delegere avgjerda til den tillitsvalde for lista.

Eit framlegg til kandidatliste som er levert inn, kan ikkje kallast attende.

§ 7.3 Soknerådet avgjer om framlegga til kandidatlistar skal godkjennast, og undersøker om kandidatane og *forslagsstillarane* fyller dei lovbundne vilkåra. Soknerådet skal då søka å bringa framlegg i føreskriven stand gjennom drøftingar med den *tillitsvalde for lista*.

Dersom det er oppført ein person på ei liste som kan krevja seg fritaken for val etter vedtektene i kyrkjelova § 6 fjerde ledd, skal kandidaten oppmodast av soknerådet til å seia frå om han tek imot val innan ein fastlagt frist. Dersom kandidaten ikkje svarer, er retten til å krevja fritak mista.

Dersom ein kandidat vert fritaken, vert namnet strøket. *Forslagsstillarane avgjer kva namn som skal setjast i staden og om namnet skal setjast inn på den tomme plassen eller nedst på lista. Forslagsstillarane kan delegere avgjerda til den tillitsvalde for lista.*

§ 7.4 Alle kan krevja å få gjera seg kjent med eit framlegg til kandidatliste frå det tidspunktet lista har kome inn til rådet ved å venda seg til soknerådet.

§ 7.5 Soknerådet skal kunngjera dei godkjente kandidatlistene snarast mogeleg og seinast 10. august 2011, når førehandsrøystinga startar.

§ 8 Røystesetlar og røystesetelkonvoluttar

§ 8.1 Soknerådet ser til at det vert trykt opp nok røystesetlar av alle dei godkjende kandidatlistene til bruk for veljarane i vallokala.

§ 8.2 Røystesetlane skal vera av alminneleg kvitt papir.

§ 8.3 Røystesetelen skal ved fleirtalsval og forholdstalsval ha ei overskrift som viser kva for kandidatliste den gjeld, men namna på forslagsstillarane treng ikkje takast med.

§ 8.4 Soknerådet/røystestyret syter for at det er trykt røystesetlar av alle godkjende kandidatlistar til førehandsrøysting og i vallokale ved valting. Desse røystesetlane skal leggjast fram på eit bord i vallokalet. Andre røystesetlar som er trykte eller kopierte må ikkje brukast.

§ 8.5 Soknerådet/røystestyret syter òg for at det er røystesetelkonvoluttar til førehandsrøysting og i vallokale.

Røystesetelkonvoluttane skal vera einsarta og ikkje gjennomsluktige. Det skal òg sytast for omslagskonvoluttar med annan storleik, jf. § 10.9 og 11.4.

§ 9 Kunngjering av valet

§ 9.1 går ut

§ 9.2 er oppheva

§ 10 Førehandsrøysting

§ 10.1 Ein veljar som vil vera hindra frå å møte personleg på valtinget, kan røysta på førehand hjå ein røystemottakar.

Personar som midlertidig oppheld seg i eit anna sokn enn der dei er registrerte som busette, kan røysta ved valet i soknet der dei er busette ved å røysta på førehand i det soknet der dei midlertidig oppheld seg, jf. § 3.2 andre ledd. Veljaren må sjølv sørja for i god tid på førehand å få tilsendt godkjend røystesetel frå det soknet der vedkommande er busett. For øvrig vert prosedyren for førehandsrøysting i dette avsnittet å følgja. Omslagskonvoluttan vert likevel å senda direkte til soknerådet i det soknet der vedkommande er busett, jf. § 10.10. *Ein veljar som røystar på førehand, kan ikkje røyste på valtinget.*

§ 10.2 Det kan røystast på førehand i tida frå 10. august i valåret fram til og med siste fredag før valdagen.

§ 10.3 Soknerådet kunngjer tid og stad for all førehandsrøysting på ein føremålstenleg måte.

§ 10.4 Veljaren må gje stemma si ved personleg frammøte på stad(er) som er fastsette av soknerådet. Soknerådet kan avgjera for den einskilde staden at det berre skal vera høve til å førehandsrøysta ei viss tid på ein eller fleire bestemte dagar. Det bør leggjast til rette for at førehandsrøystinga kan skje både på dag- og kveldstid og på dei institusjonane som sokner geografisk til kvart enkelt sokn.

§ 10.5 Som røystemottakar tener ein eller fleire av medlemmane i soknerådet eller andre som soknerådet peikar ut.

§ 10.6 Soknerådet skal syte for at røystemottakarane er godt kjende med valreglane og legg ut nok røystesetlar på røystestaden til bruk for veljarane.

§ 10.7 Før røystringa skal røySTEMottakaren gjera veljaren kjent med reglane for røystringa, og, dersom ein ynskjer det, skaffa naudsynte skrivesaker. *RøySTEMottakaren kan krevja at ein ukjent veljar godtgjer at han er den han gir seg ut for å vera. Veljaren bør ha med valkortet til førehandsrøystringa, jf. § 10.9. Om veljaren ikkje har med seg valkortet, skal det fyllast ut valkort på staden med opplysningar om veljarens namn, adresse og fødselsdato.*

§ 10.8 RøySTEMottakaren gir veljaren ein konvolutt til å leggja røySTesetelen i. Veljaren legg sjølv røySTesetelen i konvolutt. *Ved val av sokneråd vert det nytta særskilt røySTesetelkonvolutt.*

§ 10.9 RøySTEMottakaren gir deretter veljaren ein omslagskonvolutt. I denne legg veljaren sjølv konvolutt med røySTesetelen, og *eventuelt røySTesetelkonvolutt for val av bispedømeråd og Kyrkjemøtet, jf. Reglar for val av bispedømeråd og Kyrkjemøtet III, § 10-1.*

RøySTEMottakaren skal skriva under på valkortet og skriva på tid og stad for røystringa. Deretter legg røySTEMottakaren røySTesetelkonvolutt(-ane) saman med valkortet ned i ein omslagskonvolutt, klistrar den til og fører røystringa på liste (jf. § 10.10) i veljaren sitt påsyn.

§ 10.10 RøySTEMottakaren fører liste over dei veljarane som stemmer hjå røySTEMottakaren, og sender omslagskonvoluttane direkte til leiaren i soknerådet på trygt vis. *Det vert ført ei liste over førehandsrøySTer i eige sokn, og ei anna liste over førehandsrøySTer som vert sende til andre sokn.*

§ 10.11 Leiaren i soknerådet *eller den leiaren gjev mynde, tek imot førehandsrøySTene og lista over avgjevne røySTer, og fører inn på lista dei tilsende førehandsrøySTene som er avgjevne utanfor soknet. FørehandsrøySTene skal nummererast i rekkefølge på lista, og same nummer vert sett på omslagskonvolutt.*

Når soknerådet skal byrja å opna og handsame desse førehandsrøySTene, skal leiaren leggja fram den lista som er nemnt over og alle førehandsrøySTene som er førte inn før valtinget. Soknerådet går igjennom lista over førehandsrøySTingar før valtinget, og set kryss i manntalet for godkjende førehandsrøySTingar. Lista vert teken inn i valboka.

§ 10.12 Veljarar som ikkje kan følgja framgangsmåten som er nemnt i § § 10.8 og 10.9 grunna funksjonshemming, kan få den hjelpa som er naudsynt av ein person som vedkomande peikar ut sjølv, og som har fylt 14 år. Denne personen kan òg skriva under på omslagskonvolutt med sitt eige namn på vegne av veljaren.

§ 10.13 Valagitasjon er ikkje lovleg i rommet der røystringa skjer og i rom i nærleiken.

§ 11 Røystring på valtinget

§ 11.1 Valtinget vert opna med at soknerådet/røySTestyret orienterer om reglane for røystring og erklærer at røystringa kan ta til.

§ 11.2 Det kan ikkje reisast tvist om røySTERett på valtinget. Røystringa er hemmeleg og skjer ved personleg frammøte. Valagitasjon er ikkje lovleg i vallokalet og i rom i nærleiken.

§ 11.3 Leiaren i soknerådet/valstyret fører alt som vert handsama og avgjort på valtinget inn i valboka. I valboka vert datoane for kunngjering om utlegging av manntal og valting ført inn.

Dersom røystringa skjer på fleire stader i soknet, bokfører leiaren i røySTestyret *det* som vert handsama i samband med valtinget i ein *eigen rapport. Rapporten vert teken inn i valboka.*

Dersom det vert motsegn mot at valet vert halde, skal motsegna og grunnen bokførast. Valstyret/røySTestyret avgjer kvar motsegn så snart den er reist, og gir opplysningar om klagegangen etter § 13.

Etter at røystinga er avslutta, kontrollerar valstyret eller røystestyret det som er bokført. Leiari i valstyret eller røystestyret og dei medlemmane som er til stades skriv under. Dette vert gjort kvar dag dersom valtinget går over fleire dagar.

§ 11.4 Når valet er opna får dei veljarane som er førte inn i manntalet høve til å røysta etterkvart som dei møter fram. Veljarar som har røysta på førehand kan *ikkje* røyste.

Framgangsmåten er slik: Veljaren går først til staden der røystesetlane er lagt ut. Deretter vert veljaren vist til ein del av vallokalet der han kan gjere eventuelle endringar på røystesetelen. Røystesetelen og ev. røystesetel for val til bispedømeråd og Kyrkjemøtet vert deretter bretta med teksten inn. Deretter vert røystesetlane stempla med eit stempel som identifiserer kva for sokn røysta gjeld, og ein set *eitt* kryss i manntalet.. Veljaren legg så den(dei) stempla røystesetelen(-lane) i ei låst urne.

Valstyret kan krevja at ein ukjent veljar godtgjer at han er den han gir seg ut for å vera.

Dersom røystinga går føre seg på fleire stader i soknet, skal òg veljarar som ikkje står i vedkomande del av manntalet få høve til å stemma. Desse skal likevel ikkje leggja *røystesetelen* i valurna, men *leggja den i ein røystesetelkonvolutt og gi* den til røystestyret. Dette skal leggja konvolutten i eit særskild omslag saman med valkort med opplysningar om namn, adresse og fødselsdato på veljaren, klistra det til, og *gi* det til soknerådet etter at røystinga er avslutta.

Den som er nekta røysterett etter avgjerd frå soknerådet, eller av andre grunnar ikkje er ført inn i manntalet, skal òg få høve til å røysta. Vedkomande skal ikkje leggja *røystesetelen* i valurna, men *leggja den i ein røystesetelkonvolutt og gi* den til røystestyret. Dette skal leggja konvolutten i eit særskild omslag saman med valkort med opplysningar om namn, adresse og fødselsdato på veljaren, klistra det til, taka vare på *det* forseгла og *gi det til soknerådet etter at røystinga er avslutta*.

§ 11.5 Ved fleirtalsval kan veljaren:

- *gi tilleggsrøyst til kandidatar på vallista ved å setje eit kryss i ruta til venstre for namnet. Ved oppteljinga får då kandidaten/kandidatane to røyser kvar.*
- *føye til namn på vallista ein gong. Desse kan ikkje få tilleggsrøyst.*
- *stryke namn på vallista ved å setje strek over namnet. Desse kandidatane vert ikkje talde.*

Ved forholdstalsval kan veljaren:

- *gi tilleggsrøyst til kandidatar på vallista ved å setje eit kryss i ruta til venstre for namnet. Kandidatar med røystetillegg (kumulering på førehand) kan berre få ei tilleggsrøyst. Ved oppteljinga får kandidaten/kandidatane to røyser kvar. Kandidat(ar) med røystetillegg får tre røyser.*
- *føre opp namn frå andre vallister ein gong. Desse kan ikkje få tilleggsrøyst.*
- *stryke namn frå vallista ved å setje strek over namnet. Desse kandidatane vert ikkje talde.*

Påførte namn som ikkje står på noka godkjent valliste frå før, vert ikkje tekne omsyn til ved forholdstalsval.

§ 11.6 Når tida som er fastsett for røystinga er omme, og dei veljarane som er til stades i vallokalet har fått høve til å stemma, kunngjer soknerådet/røystestyret at røystinga er avslutta. Dersom røystinga går over to valdagar, held ho fram til fastsett tid den neste valdagen. Urnene med røystesetlar og anna valmateriell skal takast vare på ein sikker stad og med trygg forsegling fram til røystinga tek til neste valdagen.

Med mindre soknerådet har bestemt noko anna, skal urnene forseglast etter at røystinga er avslutta siste valdagen og bringast til soknerådet for vidare handsaming saman med anna valmateriell.

§ 12 Oppteljing, rapportering og kunngjering

§ 12.1 Oppteljinga kan ikkje byrja før røystinga er avslutta i heile soknet. Med mindre soknerådet har bestemt noko anna, skjer oppteljinga samla for heile soknet.

§ 12.2 Oppteljinga vert gjort av dei personane som soknerådet har peika ut, og under tilsyn frå soknerådet.

a. Soknerådet går igjennom lista over førehandsrøystingar før valtinget, og set kryss i manntalet for dei som har røysta på førehand. Førehandsrøystene vert tekne vare på for seg til røystinga på valtinget er avslutta.

b. Ved oppteljinga undersøker soknerådet først om dei veljarane som har røysta utanfor valkrinsen dei høyrer heime i, har rett til å røysta. Dersom dette er i orden, vert det sett eit kryss ved namnet i manntalet, og røystesetelkonvoluttan vert lagt ned i valurna for vedkomande krins. I motsett fall vert røystinga vraka, og omslaget teke vare på uopna.

c. Deretter vert førehandsrøystene handsama på same måten.

§ 12.3 Ved fleirtalsval følgjer oppteljinga denne framgangsmåten:

a. Kryss i manntalslista(-ene) vert talde.

b. valurna(-ene) vert opna. Eventuelle røystesetelkonvoluttar (jf § 12.2) vert opna.

Røystesetlane vert stempla og blanda med dei øvrige røystesetlane.

c. Røystesetlane vert talde.

d. Røystesetlane vert ordna i grupper for retta og uretta røystesetlar.

e. Dei uretta røystesetlane vert talde av minst to personar. Kvar av kandidatane får ei røyst for kvar uretta røystesetel. Talet vert ført inn på lister som vert førte av minst to personar.

f. Ved oppteljinga av dei retta røystesetlane vert alle endringar veljarane har gjort på røystesetelen registrerte. Kandidatar som har fått tilleggsrøyster får to røyster kvar. Namn som er føydde til får ei røyst kvar. Namn som er strokne på røystesetlane vert ikkje talde (vert talde som null). Resten av kandidatane får ei røyst for kvar røystesetel. Eit medlem av teljekorpset les opp namna som har fått tilleggsrøyst, namn som er føydde til og namn som er strokne. Deretter vert røystesetlane leverte til eit anna medlem som kontrollerer opplysningane. Minst to personar fører kvar si liste. Desse listene vert samanlikna med jamne mellomrom.

Ein røystesetel vert forkasta dersom han er merka slik at det går fram kven veljaren er.

g. Ved valoppgeret tel ein dei røystene som er gitt til den einskilde kandidaten, d.v.s. at det samla talet på røyster på uretta og retta lister vert summerte for kvar kandidat. Dei kandidatane som har fått flest røyster, vert medlemmer av soknerådet, og dei kandidatane som kjem deretter i røystetal, vert varamedlemmer. Dersom fleire kandidatar har fått like mange røyster, er det rekkefølga på den offisielle lista som er avgjerande.

§ 12.4 Ved forholdstalsval følgjer ein framgangsmåten i § 12.3 pkt. a-c. Deretter følgjer ein denne framgangsmåten:

a. Røystesetlane vert ordna i grupper for kvar av vallistene. For kvar valliste vert røystesetlane ordna i grupper for retta og uretta røystesetlar.

b. Dei uretta røystesetlane vert talde av minst to personar. Talet på røystesetlar vert ført inn på lister som minst to personar fører.

c. Ved oppteljinga av dei retta røystesetlane vert alle endringar veljarane har gjort på røystesetelen registrerte. Eit medlem av teljekorpset les opp namna som har fått tilleggsrøyst, namn som er førte over frå andre lister og namn som er strokne. Deretter vert

røystesetlane leverte til eit anna medlem som kontrollerer opplysningane. Minst to personar fører kvar si liste. Desse listene vert samanlikna med jamne mellomrom.

Ein røystesetel vert forkasta dersom den er merka slik at det går fram kven veljaren er, eller ikkje har ei overskrift som viser kva for kandidatliste den gjeld..

d. Etter dette reknar ein ut listerøystetalet for kvar av vallistene. Kvar røystesetel tel like mange listerøyster som det skal veljast medlemmer til soknerådet. Når det er ført opp namn frå ei anna valliste, vert det trekt frå ei listerøyst for kvart namn på vallista, medan det vert lagt til ei listerøyst for kvart namn på den andre vallista.

e. Etter dette reknar ein ut det personlege røystetalet for kvar av kandidatane. Kandidatar med røystetillegg (som er førte opp to gonger) får 2 røyster for kvar røystesetel. Har kandidaten fått tilleggsrøyst, får kandidaten då 3 røyster. Kandidatar utan røystetillegg får 1 røyst. Har kandidaten fått tilleggsrøyst får kandidaten då 2 røyster. Kandidatar som er strokne får inga røyst. Kandidatar med røystetillegg som berre er strokne ein gong får 1 røyst.

f. Ved valoppgjering legg ein talet på listerøyster til grunn for mandatfordelinga. Fordelinga skjer etter St. Laguës modifiserte metode. Det vil seie at røystetalet for kvar av listene vert dividert med 1,4-3-5-7 osv. Kvant røystetal skal dividerast så mange gonger som trengst for å finne det talet på mandat som lista skal ha. Det første mandatet går til den lista som har den største kvotienten. Det andre mandatet går til den lista som har den nest største kvotienten osv. Dersom fleire lister har same kvotient, går mandatet til den av listene som har det største røystetalet. Dersom røystetalet er likt, trekkjer ein lodd om kva for liste mandatet skal gå til.

g. Når det er avgjort kor mange mandat ei valliste skal ha, fordeler valstyret representantplassane til kandidatane på lista. Kandidatane vert kåra i rekkefølge etter talet på personlege røyster. Dersom fleire kandidatar har fått like mange røyster, eller ingen røyster, er det rekkefølga på lista som avgjer. Deretter vert det om det er mogleg kåra 5 vararepresentantar for kvar liste etter den vidare rekkefølga når det gjeld personleg røystetal.

§ 12.5 Resultatet av valet og andre data som skal rapporterast om valet skal førast inn elektronisk på fastsett skjema i valmodulen i Den norske kyrkja sitt medlemsregister, saman med oppgåve over det samla talet på røysteføre som har røysta ved valet. Utskrift av rapport frå valmodulen vert teke i valboka, og send i kopi til proststen.

Valboka vert teken inn som vedlegg til soknerådet si møtebok og vert underskriven av alle medlemmene av soknerådet som er til stades.

Leiaren i soknerådet sender straks melding til dei som er valde.

Rapport til bispedømerådet om val på sokneråd skjer elektronisk i valmodulen i medlemsregisteret, jf. første leddet. Leiaren i soknerådet syter for at rapportering gjennom valmodulen finn stad i samarbeid med den lokale kyrkjeadministrasjonen.

§ 12.6 Soknerådet orienterer kyrkjelyden så snart som mogleg om resultatet av valet ved kunngjering og oppslag i kyrkja og elles på den måten soknerådet finn tenleg.

§ 12.7 Når det nyvalde soknerådet har konstituert seg, vert medlemmane presenterte for kyrkjelyden på ein av dei førstekomande søndagane.

§ 12.8 Røystesetlane skal takast vare på ein trygg stad under sikker forvaring til valperioden er omme.

§ 13 Klage over valet

Klager i samband med førebuing og gjennomføring av valet kan gjevast til bispedømerådet av alle som er røysteføre ved valet og av biskopen.

Klaga må framførast munnleg i møte i valstyret eller vere innlevert skriftleg til leiaren i valstyret innan sju dagar etter valdagen. Klage over valoppgjeret må fremjast innan sju dagar etter at valoppgjeret er offentleggjort av soknerådet. Leiaren sender klaga så snart som mogleg til bispedømerådet, saman med dei dokumenta som kan ha innverknad på saka. Bispedømerådet kan gje påbod om nytt valoppgjer eller omval.

§ 14 Nytt valoppgjer evt. utfyllingsval

§ 14.1 Dersom ein plass i soknerådet vert ståande tom etter at varamedlemmane er rykka opp, skal leiaren i soknerådet gje melding til bispedømerådet, som i så fall kan gje påbod om nytt valoppgjer.

§ 14.2 Dersom så mange medlemmar og varamedlemmar går endeleg ut av soknerådet i valperioden at soknerådet ikkje kan verte vedtaksført og tilhøvet ikkje kan avhjelpast ved nytt valoppgjer, kan bispedømerådet samtykkje i at det vert halde utfyllingsval etter nærare vedtekter som det fastset.

§ 15 Ikraftsetjing og nærare føresegner

§ 15.1 Reglane trer i kraft frå 1. januar 1997.

Frå same tid vert "Regler om forhåndsstemmegivning ved menighetsrådsvalg" (KM 18/84) og "Fastsetting av valgdager" (KM 9/88) oppheva.

§ 15.2 Kyrkjemøtet gjev Kyrkjerådet mynde til å gjera mindre endringar i reglane.

§ 15.3 Kyrkjerådet kan gje nærare føresegner om gjennomføring av valet og til utfylling av reglane.

§ 15.4 Kyrkjemøtet gjev Kyrkjerådet mynde til å gjennomføra avgrensa forsøk med ulike valordningar. Kyrkjerådet fastset nærare vilkår for gjennomføring av slike forsøk.

*

Utgifter ved soknerådsval

Utgiftene ved soknerådsval vert dekket av kommunen i samsvar med kyrkjelova § 15 bokstav d. Ekstra utgifter i samband med valforsøka i 2011 vert dekket av særskilt statleg tilskot.

Endringane vert gjort gjeldande ved soknerådsvalet i 2011.

Valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet

Særskilte regler for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet 2011

Fastsatt av Kirkemøtet 15. november 2008 (KM 11/08) med hjemmel i kirkeloven § 23 andre ledd, § 24 sjuende og åttende ledd, *med endringer vedtatt på Kirkemøtet [vedtakets dato] november 2010. Reglene trer i stedet for reglene om valg og sammensetning av Kirkemøtet og bispedømmeråd i kirkeloven §§ 23 og 24 og gjeldende Regler for valg av bispedømmeråd.*

I Sammensetning og valg av bispedømmeråd

Fastsatt med hjemmel i kirkeloven § 24 åttende ledd under forutsetning av departementets godkjenning. Godkjent av Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet [godkjenningens dato].

Reglene om sammensetning og valg av bispedømmeråd (kl § 23, første og annet ledd) erstattes ved valget i 2011 av følgende regler:

Bispedømmerådet består av:

- a) biskopen
- b) en prest valgt av prestene i bispedømmet
- c) en lek kirkelig tilsatt valgt av de leke kirkelige tilsatte i bispedømmet og
- d) sju andre leke. De leke representantene velges enten ved rent direkte valg, slik at sju representanter velges av bispedømmets stemmeberettigede medlemmer; eller ved kombinasjon av direkte og indirekte valg, slik at tre til fire representanter velges av bispedømmets stemmeberettigede medlemmer (direkte valg), mens tre til fire representanter velges av menighetsrådsmedlemmene i bispedømmet (indirekte valg). Bispedømmerådet avgjør om flertallet i kombinasjonsordningen skal velges ved direkte eller indirekte valg.
- e) en nordsamisk representant i Nord-Hålogaland bispedømmeråd, en lulesamisk representant i Sør-Hålogaland bispedømmeråd og en sørsamisk representant i Nidaros bispedømmeråd.
- f) en representant fra døvemenighetene i Oslo bispedømmeråd.

Sammen med medlemmene valgt etter første ledd bokstavene b, c, e og f velges to varamedlemmer. Sammen med medlemmene valgt etter første ledd bokstav d velges 6 varamedlemmer. Medlemmer og varamedlemmer velges for 2 år. Kirkemøtet gir nærmere regler om valget, herunder regler som presiserer hvem som er stemmeberettiget og valgbar etter første ledd bokstavene b, c, d, e og f.

II Sammensetning og valg av Kirkemøtet

Fastsatt med hjemmel i kirkeloven § 24 åttende ledd under forutsetning av departementets godkjenning. Godkjent av Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet [godkjenningens dato].

Reglene om sammensetning og valg av Kirkemøte (kl § 24, første ledd) erstattes ved valget i 2011 av følgende regler:

Kirkemøtet består av medlemmene av bispedømmerådene og leder av Samisk kirkeråd. Kirkemøtet samles ordinært til møte en gang i året. Har et medlem forfall, skal varamedlem kalles inn.

III Valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet

§ 1 Valgråd (VR)

§ 1. Til å styre valgene oppnevner bispedømmerådet i god tid før valget et valgråd på fem medlemmer og to varamedlemmer. Daglig leder eller den vedkommende utpeker, er sekretær for valgrådet.

§ 2 Fastsetting av valgdager og valgsteder

Ved direkte valg av leke medlemmer (jf. Regler for valg av menighetsråd § 2)

§ 2-1 Direkte valg/direkte valgogang av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøte skal i 2011 holdes i alle landets menigheter på en og samme dag, mandag 12. september. Menighetsrådet kan selv vedta at det på ett eller flere steder skal holdes valg også søndagen før den offisielle valgdagen.

§ 2-2 Det er ikke anledning til å avholde valget på andre dager.

§ 2-3 Valget finner sted samtidig og samme sted som menighetsrådsvalget, jf. Regler for valg av menighetsråd § 2-3, 2-4 og 2-5.

Ved indirekte valg av leke medlemmer

§ 2-4 I indirekte valgogang av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøte finner stemmegivningen sted i menighetsrådsmøte.

§ 2-5 Menighetsrådsmøtet hvor stemmegivningen finner sted avholdes i tidsrommet mellom 1. og 30. november. Stemmene må være kommet valgrådet i hende innen 1. desember 2011.

§ 3 Stemmerett og valgbarhet ved valg av leke medlemmer

Stemmerett ved direkte valg av leke medlemmer (jf. Regler for valg av menighetsråd § 3)

§ 3-1 Stemmerett ved direkte valg/direkte valgogang til bispedømmeråd og Kirkemøte har de som har stemmerett ved menighetsrådsvalget, og som ikke har stemmerett som prest eller lek kirkelig tilsatt etter VI, § 2-1 og VII, § 2-1.

§ 3-2 Stemmeretten utøves i det soknet hvor vedkommende har stemmerett ved menighetsrådsvalget.

Stemmerett ved indirekte valg av leke medlemmer

§ 3-3 Stemmerett ved indirekte valgogang på leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøte har de leke medlemmene av menighetsrådet.

§ 3-4 Medlem av menighetsrådet med stemmerett som lek kirkelig tilsatt, kan ikke avgi stemme på leke medlemmer. I slike tilfeller innkalles et lekt varamedlem. Prest som sitter i menighetsrådet kan ikke avgi stemme på leke medlemmer.

Valgbarhet ved valg av leke medlemmer (både direkte og indirekte valg)

§ 3-5 Valgbar som leke medlemmer av bispedømmeråd og Kirkemøte er enhver som har rett til å stemme ved valget, som senest i det år det stemmes vil ha fylt 18 år, og som ikke er valgbar som prest eller som lek kirkelig tilsatt etter VI, § 2-1 og VII, § 2-1.

§ 3-6 Kirkerådet avgjør i tvilstilfelle om og hvor en person har stemmerett eller er valgbar.

§ 4 Manntall

Manntall ved direkte valg av leke medlemmer

§ 4-1 Ved direkte valg av leke medlemmer av bispedømmeråd og Kirkemøte, legges samme manntall til grunn som ved menighetsrådsvalget.

§ 4-2 I manntallet markeres det hvem som har stemmerett som prest eller lek kirkelig tilsatt. Disse kan ikke avgjøre stemme ved direkte valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøte.

§ 5 Utlegging av manntall og kunngjøring om utlegging

§ 5-1 Utlegging av manntall og kunngjøring om utlegging skjer etter bestemmelsene i Regler for valg av menighetsråd § 5.

§ 6 Valgform

§ 6-1 Valg på leke medlemmer til bispedømmerådet finner sted som preferansevalg.

§ 6-2 Valget kan finne sted etter to ulike ordninger.

- a. tre eller fire leke representanter velges av bispedømmets stemmeberettigede medlemmer (direkte valgongang), mens tre eller fire leke representanter velges av menighetsrådsmedlemmene i bispedømmet (indirekte valgongang). Samme kandidatliste benyttes ved begge valgonganger. Representanter som er valgt i den direkte valgongangen strykes fra kandidatlisten før den indirekte valgongangen. Det kåres seks vararepresentanter. Tre blant de som har oppnådd flest stemmer ved indirekte valgongang uten å være valgt til representanter, tre blant de som har oppnådd flest stemmer ved den direkte valgongangen uten å være valgt til representanter.
- b. sju leke representanter velges av bispedømmets stemmeberettigede medlemmer ved direkte valg. De seks som deretter har flest stemmer blir vararepresentanter.

§ 6-3 Kirkemøtet avgjør etter forslag fra bispedømmerådene hvilken ordning som skal benyttes i hvilket bispedømme ved valget på leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøte i 2011.

§ 6-4 Direkte valgongang etter § 6-2, bokstav a og direkte valg etter § 6-2, bokstav b finner sted samtidig med menighetsrådsvalget.

§ 7 Nominasjon av leke medlemmer

Valg av nominasjonskomité

§ 7-1. Nominasjonskomiteen for leke medlemmer består av et lekt medlem fra hvert prosti. Det velges også et varamedlem fra hvert prosti.

I tillegg oppnevner bispedømmerådene i de tre nordligste bispedømmene en samisk representant hver til nominasjonskomiteen etter forslag fra Samisk kirkeråd, jf. IV, § 2-1. Bispedømmerådene informerer valgrådet og prostene om dette senest innen 1. januar 2011.

Begge kjønn skal være representert i nominasjonskomiteen. Dersom nominasjonskomiteen ikke får representasjon av begge kjønn, anses i stedet det varamedlem (ev. den person) av det motsatte kjønn som har fått prosentvis flest stemmer i et prosti, som valgt.

Det bør tilstrebes ungdomsrepresentasjon i nominasjonskomiteen.

Medlemmer av bispedømmerådet er utelukket fra å være representert i nominasjonskomiteen.

Komiteen velger selv sin leder.

§ 7-2. Valgrådet i samarbeid med prosten innkaller menighetsrådsleder eller et medlem fra hvert menighetsråd innen prostiet til et møte hvor valget finner sted. Møtet finner sted innen 1. mars.

Innhenting av forslag til nominasjonskomiteen

§ 7-3 Bispedømmerådet skal i god tid, senest 1. januar 2011, sende en oppfordring til menighetsrådene om innen 15.mars å fremme forslag på inntil fire leke kandidater til bispedømmerådet.

Menighetsrådet kan foreslå leke kandidater fra hele bispedømmet. Ungdomsråd eller tilsvarende organ bør overfor bispedømmerådet fremme forslag på kandidater. I tillegg til de innkomne forslag kan nominasjonskomiteens medlemmer dessuten fremme forslag om en kandidat hver.

De som foreslås skal forespørres av forslagsstiller om de er villige til å la seg nominere.

Oppstilling av nominasjonskomiteens foreløpige kandidatliste

§ 7-4 Etter utløpet av fristen innkalles nominasjonskomiteen til et eller flere møter der en setter opp en foreløpig kandidatliste på 18 navn.

Nominasjonskomiteen sender kandidatlisten med de 18 kandidatene til valgrådet innen 1. mai, sammen med en liste over øvrige opplysninger om kandidatene (jf. § 7-15). Kandidatlisten offentliggjøres samtidig.

§ 7-5 Nominasjonen foregår ved vanlig flertallsvotering. Kandidatene føres opp på listen i alfabetisk rekkefølge med angivelse av fullstendig navn, stilling, menighet og alder.

§ 7-6 Begge kjønn skal være representert med ikke mindre enn 40 prosent. Nominasjonskomiteen skal dessuten ta med kandidater fra forskjellige distrikter og sørge for at listen inneholder en andel kandidater som er under 30 år på minst 20 prosent.

Nominasjonskomiteen bør tilstrebe bredde i kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål og skal i forbindelse med nominasjonen innhente kandidatenes syn på slike spørsmål. Nominasjonskomiteen fastsetter selv hvilke spørsmål som skal forelegges kandidatene.

§ 7-7 Bare personer som er valgbare, kan oppføres på kandidatlisten.

§ 7-8 Ved valget i 2011 settes regelen om at den som har gjort tjeneste som valgt medlem av bispedømmerådet i to sammenhengende valgperioder, ikke kan velges igjen for den derpå følgende valgperiode, ut av kraft.

§ 7-9 Medlemmer av nominasjonskomiteen kan settes opp på valglisten.

Supplerende nominasjon (ved et antall kirkemedlemmer)

§ 7-10 Etter at nominasjonskomiteens foreløpige kandidatliste er offentliggjort, gis det én måneds frist med anledning til å fremme supplerende kandidater. Forslagene sendes valgrådet.

§ 7-11 Et antall stemmeberettigede kirkemedlemmer i bispedømmet, minimum 50 kirkemedlemmer fra minst tre ulike sokn, kan fremme alternative kandidater i den supplerende nominasjon. Forslagsstillerne kan kun nominere én kandidat. Det må foreligge underskrift fra forslagsstillerne, det må oppgis en tillitsperson for forslagsstillerne. Det må også foreligge skriftlig bekreftelse fra kandidaten om at vedkommende er villig til å stille til valg. For øvrig gjelder Regler for valg av menighetsråd § 7.2 så langt den passer.

§ 7-12 Forslag på kandidater ved supplerende nominasjon skal føres opp på den endelige kandidatlisten så sant de er kommet inn innen fristens utløp (§ 7-10) og vilkårene i § 7-11 er oppfylt.

Oppstilling av endelig kandidatliste

§ 7-13 Etter fristens utløp setter valgrådet opp den endelige kandidatlisten. *Kandidatlisten offentliggjøres innen 8. juni.*

§ 7-14 På den endelige kandidatliste føres kandidatene opp i alfabetisk rekkefølge. *Det angis på stemmeseddelen hvilke kandidater som er nominert ved supplerende nominasjon.*

Presentasjon av kandidatene

§ 7-15 Nominasjonskomiteen utarbeider i forståelse med valgrådet en egen oversikt over kandidatene der disse blir nærmere presentert. Foruten de opplysninger som finnes på kandidatlisten, jf § 7-5, tas det her med opplysninger om utdanning/yrke, verv i offisiell og kirkelig sammenheng og andre opplysninger som vil være av betydning for de som skal avgi stemme. Kandidatene presenteres også med bilde. Det forutsettes at presentasjonen også omfatter hva kandidatene særlig vil arbeide for/ser som viktige satsingsområder *og opplysninger om kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål, jf. § 7-6 annet ledd.* Forslagsstillerne ved den supplerende nominasjonen sender inn tilsvarende opplysninger om sin kandidat. Valgrådet innarbeider disse opplysningene i den samlede presentasjon av kandidatene.

Justering av kandidatliste før indirekte valgomgang (gjelder kun valgordning a., jf. § 6-2)

§ 7-16 Der valget finner sted som kombinasjon av direkte og indirekte valg, strykes de (tre eller fire) som er valgt til medlemmer av bispedømmeråd og Kirkemøte ved direkte valg fra valglisten før den indirekte valgomgangen.

§ 8 Stemmesedler og stemmeseddelkonvolutter

§ 8-1 Bispedømmerådet sørger for at det til direkte valg/direkte valgomgang blir trykt et tilstrekkelig antall stemmesedler til bruk for velgerne i valglokalene. Stemmesedlene skal være maskinlesbare. Stemmesedlenes utforming fastsettes av Kirkerådet.

For indirekte valgomgang vises til VIII § 1-1.

§ 8-2 Det lokale valgstyret/stemmestyret sørger for at *stemmeseddelkonvolutter* og omslagskonvolutter er tilgjengelig ved forhåndsstemming og i valglokalet, jf. Regler for valg av menighetsråd § 8.5.

For indirekte valgomgang vises til VIII § 1-1.

§ 9 Kunngjøring av valget (direkte valgomgang)

§ 9-1 Tid og sted for direkte valg/direkte valgomgang kunngjøres på samme tid og på samme måte som menighetsrådsvalget, jf. Regler for valg av menighetsråd, § 2.6.

§ 10 Forhåndsstemming (direkte valgomgang)

§ 10-1 Forhåndsstemming ved direkte valg/direkte valgomgang finner sted etter samme regler som for forhåndsstemming ved menighetsrådsvalget, jf. Regler for valg av menighetsråd § 10 med særskilte regler om perioden for forhåndsstemming (§ 10-2) for valget i 2011. *Det benyttes særskilt stemmeseddelkonvolutt ved forhåndsstemming ved direkte valg/direkte valgomgang til bispedømmeråd og Kirkemøtet.*

§ 11 Stemmegivning

§ 11-1 For stemmegivning på valgtinget ved direkte valg/direkte valgomgang, følges prosedyrene i Regler for valg av menighetsråd §§ 11-1 til 11-4 og 11-6.

De avgitte stemmesedler telles. Stemmesedlene sendes sammen med et følgeskriv *i særskilt konvolutt for dette formål* direkte til valgrådet innen 14. september.

I følgeskrivet skal det gis opplysninger om a) navn på soknet, b) antall avgitte stemmer, c) underskrift. *Følgeskrivet fylles ut i medlemsregisterets valgmodul før det skrives ut og underskrives. Antall avgitte stemmer må registreres i medlemsregisterets valgmodul før utskrift av følgeskrivet.*

§ 11-2 Stemmegivning ved indirekte valgomgang foregår på et menighetsrådsmøte og skal være skriftlig. Hvert enkelt lekt medlem av menighetsrådet avgir stemme.

Stemmesedlene legges i tilsendt *stemmeseddelkonvolutt* som lukkes i møtet og sendes sammen med et følgeskriv i omslagskonvolutt direkte til valgrådet innen 1. desember.

I følgeskrivet skal det gis opplysninger om a) navn på menighetsrådet b) hvor mange stemmeberettigede som var til stede c) hvor mange stemmer som ble avgitt d) underskrift.

§ 11-3 *Ved preferansevalg skal velgeren rangere kandidatene ved å skrive tall i kolonnen til venstre for kandidatens navn. Velgerens første preferanse markeres med tallet én, andrepreferansen med tallet to osv. Velgeren skal rangere minst én kandidat. Velgeren kan rangere så mange kandidater som velgeren ønsker. Det skal gå tydelig fram av stemmeseddelen at kandidatlisten er ordnet alfabetisk og ikke er prioritert.*

§ 12 Opptelling

§ 12-1 Valgrådet foretar prøving og opptelling av stemmene. En stemmeseddel skal godkjennes om den inneholder rangering av ett navn.

For at en stemmeseddel som ikke er korrekt utfylt ikke skal forkastes, må velgerens preferanse og rangering framgå på en entydig måte. Hvis samme tall (preferanse) er anført ved flere kandidater, kommer ikke disse preferansene og rangeringene i nummerrekkefølge etter disse i betraktning ved opptellingen. Stemmesedler som er utfylt slik at det ikke er mulig å tolke noen entydig rangering, skal forkastes.

Kåring av representanter ved preferansevalg

§ 12-2 Antallet avgitte stemmesedler divideres med antallet representantplasser økt med 1. Kvotienten avrundes oppover. Resultatet kalles valgtallet.

§ 12-3 Deretter telles opp hvor mange stemmer hver enkelt kandidat har fått på førsteplass. Har noen fått så mange stemmer på førsteplass at han når opp til valgtallet, er han valgt til representant.

§ 12-4 Har ingen kandidat så mange førstestemmer at han er valgt, og står det igjen flere kandidater enn det skal velges representanter, skal den kandidat som har lavest stemmetall som nr. 1 strykes fra alle stemmesedlene. Har to eller flere kandidater i slike tilfeller likt stemmetall, avgjøres det ved loddtrekning hvem som skal strykes.

§ 12-5 På de stemmesedler der den strøkne opprinnelig sto først, skal det telles opp hvem som har kommet frem på førsteplass. Dette regnes som førstestemmer og kommer i tillegg til førstestemmene fra første opptelling. Er ikke dette tilstrekkelig til at noen kandidat når opp til valgtallet, skal den som nå har det laveste stemmetall på førsteplass strykes. En fortsetter slik inntil en kandidat når opp til valgtallet.

§ 12-6 Når en kandidat på denne måten er valgt, skal det telles hvem som står på andreplassen på de stemmesedler der den valgte sto øverst. I oppgjøret videre skal disse regnes som førstestemmer for vedkommende kandidat, men disse stemmene teller bare med redusert vekt.

§ 12-7 En stemmeseddels reduserte vekt kommer en frem til ved å dividere stemmeoverskuddet (antall førstestemmer fratrukket valgtallet) med antall førstestemmer. Dette vekttallet multipliserer en så med stemmeseddelsens tidligere vekt.

§ 12-8 Slik skal en fortsette med stryking av kandidater og med tildeling av overskuddsstemmer fra de valgte inntil det fastsatte antall representanter er valgt.

§ 12-9 Ved kombinasjon av direkte og indirekte valg gjennomføres slik opptelling separat for hver valgomgang.

Kåring av vararepresentanter ved en valgomgang

§ 12-10 Første vararepresentant utpekes i et nytt valgoppgjør der en går frem som om det skulle velges én representant mer enn det som er fastsatt. Ved dette oppgjøret skal en kandidat som er blitt valgt som representant ikke strykes etter reglene i § 12-5. Den kandidat som først når opp til valgtallet og som ikke er valgt til representant, er valgt til første vararepresentant.

§ 12-11 De følgende vararepresentanter utpekes på tilsvarende måte, inntil det er valgt det fastsatte antall vararepresentanter.

Kåring av vararepresentanter ved kombinasjon av direkte og indirekte valg

§ 12-12 Når det antall representanter som skal kåres etter den direkte valgomgangen er kåret, fortsetter opptellingen etter reglene i §§ 12-10 og 12-11 slik at det rangeres så mange kandidater som det samlet skal velges representanter ved den indirekte valgomgangen og vararepresentanter (*tre eller fire pluss seks*).

§ 12-13 Når det antall representanter som skal kåres etter den indirekte valgomgangen er kåret, fortsetter opptellingen etter reglene i §§ 12-10 og 12-11 slik at det rangeres så mange kandidater som det skal velges vararepresentanter (*seks*).

§ 12-14 Etter at begge valgomgangene er gjennomført kåres det seks vararepresentanter slik: Først kåres den som står for tur etter den indirekte valgomgangen til første vararepresentant. Deretter kåres den som står for tur etter den direkte valgomgangen til andre vararepresentant (som ikke er valgt til representant i den indirekte valgomgangen eller til første vararepresentant). Deretter kåres

den som da står for tur etter den indirekte valgongangen, og så videre annen hver gang til det er kåret seks vararepresentanter.

IV Valg av representanter for samisk kirkeliv til bispedømmeråd og Kirkemøtet

§ 1 Valgråd

Valgrådene i de tre nordligste bispedømmene styrer valget av samiske representanter.

§ 2 Nominasjon og valg av representanter for samisk kirkeliv

§ 2-1 I de tre nordligste bispedømmene oppnevner bispedømmerådene en samisk representant til nominasjonskomiteen for valg av leke medlemmer, etter forslag fra Samisk kirkeråd.

§ 2-2 Bispedømmerådene i de tre nordligste bispedømmene skal i god tid, senest *1. januar 2011*, sende en oppfordring til samtlige menighetsråd i de respektive samiske språkområder om å fremme forslag på henholdsvis 3 nord-, lule- og sørsamiske representanter, hvorav 2 leke. Samisk kirkeråd fastsetter nærmere hvilke sokn som faller inn under de respektive samiske språkområder.

§ 2-3 Nominasjonskomiteen for leke bispedømmerådsmedlemmer i de tre nordligste bispedømmene, skal sette opp en *alfabetisk* liste på henholdsvis 5 nord-, lule- og sørsamiske kandidater, hvorav minst 2 leke.

Begge kjønn skal være representert med ikke mindre enn 40 prosent. Nominasjonskomiteen skal dessuten ta med kandidater fra forskjellige distrikter og sørge for at listen inneholder kandidater som er under 30 år.

Bare personer som er valgbare, kan oppføres på kandidatlisten. De samiske kandidatene må stå i samemantallet eller oppfylle kriteriene for å bli registrert, og være bosatt i det respektive samiske språkområdet.

Medlemmer av nominasjonskomiteen kan settes opp på kandidatlisten.

§ 2-4 Nominasjonskomiteen i de tre nordligste bispedømmene sender kandidatliste med forslag til 5 samiske kandidater til valgrådet.

Kandidatlisten for nordsamiske og lulesamiske representanter oversendes til de 10 elektorene for de respektive områdene som er oppnevnt av Samisk kirkeråd til å foreta valget av de nordsamiske og lulesamiske representantene. Nærmere regler for valg av de sørsamiske representantene fastsettes av Kirkerådet etter forslag fra Samisk kirkeråd.

§ 2-5 Valget på samiske representanter skjer som postvalg. Hver elektor skal avgi stemme på to kandidater på listen for eget språkområde.

§ 2-6 For øvrig anvendes reglene for valg av leke medlemmer (III) ved indirekte valgongang så langt de passer.

V Valg av representant fra døvemenighetene til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet

§ 1 Valgråd

Valgrådet i Oslo bispedømme styrer valget av representant fra døvemenighetene til Oslo bispedømmeråd.

§ 2 Nominasjon og valg av representant for døvemenighetene i Oslo bispedømmeråd

§ 2-1 Nominasjonskomiteen for valg av leke medlemmer i Oslo bispedømme er nominasjonskomité for det særskilte valget av representant fra døvemenighetene til Oslo bispedømmeråd.

§ 2-2 Oslo bispedømmeråd skal i god tid, senest innen *1. januar 2011*, sende en oppfordring til samtlige menighetsråd i Døvekirken om å fremme forslag på fire leke kandidater til det ordinære valget. Dessuten bes menighetsrådene i Døvekirken om å fremme forslag på 3 leke medlemmer, til det særskilte valget av representant fra døvemenighetene til Oslo bispedømmeråd.

§ 2-3 Nominasjonskomiteen for det særskilte valget av representant fra døvemenighetene til Oslo bispedømmeråd setter opp en liste med 5 representanter.

Begge kjønn skal være representert med ikke mindre enn 40 prosent.

Nominasjonskomiteen skal dessuten ta med kandidater fra forskjellige distrikter og sørge for at listen inneholder kandidater som er under 30 år.

Bare personer som er valgbare, kan oppføres på valglisten. Kandidatene til valg av representant fra døvemenighetene til Oslo bispedømmeråd må ha stemmerett i døvemenighetene, jf. "Regler om sammensetning og valg til de døvekirkelige organer, og om formene for deres virksomhet" § 1.

Medlemmer av nominasjonskomiteen kan settes opp på kandidatlisten.

§ 2-4 Nominasjonskomiteen for valg av døvemenighetens representant til Oslo bispedømmeråd sender kandidatlisten til valgrådet i Oslo bispedømme. En kandidat på listen for valg til det døvekirkelige valget, kan ikke samtidig stå som kandidat til det ordinære valget.

Kandidatlisten for valg av døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd sendes til menighetsrådene i Døvekirken.

§ 2-5 Ved valg av representant fra døvemenighetene til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet, avgir hvert enkelt medlem av døvemenighetenes menighetsråd stemme på 2 forskjellige kandidater. Avstemningen foregår på et menighetsrådsmøte og skal være skriftlig.

§ 2-6 For øvrig anvendes reglene for valg av leke medlemmer (III) ved indirekte valgogang så langt de passer.

VI Valg av prest til medlem av bispedømmeråd og Kirkemøtet

§ 1 Nominasjon og valg av prest til medlem av bispedømmeråd og Kirkemøtet

§ 1-1 Nominasjonskomiteen for prestene består av en prest fra hvert prosti som velges av prostiets prester på et møte som valgrådet i samarbeid med prosten innkaller til. Møtet avholdes innen *1. mars 2011*. Det velges et medlem og et varamedlem fra hvert prosti. Det bør tilstrebes ungdomsrepresentasjon og at begge kjønn er representert. Medlemmer av bispedømmerådet er utelukket fra å være representert i nominasjonskomiteen. Komiteen velger selv sin leder. Bispedømmerådet informerer valgrådet og prostene om dette senest 1. januar.

§ 1-2 Bispedømmerådet skal i god tid, senest *1. januar 2011*, sende en oppfordring til prestene i offentlig kirkelig prestestilling i bispedømmet om innen *15. mars* å fremme forslag til geistlig medlem av bispedømmerådet. Oslo bispedømmeråd skal sende en oppfordring til samtlige prester i Døvekirken om å fremme forslag til geistlig medlem. De som foreslås skal forespørres om de er villige til å la seg nominere. I tillegg til de innkomne forslag kan nominasjonskomiteens medlemmer dessuten fremme forslag om en kandidat hver.

§ 1-3 Etter utløpet av fristen innkalles nominasjonskomiteen til et eller flere møter der den setter opp en foreløpig kandidatliste på 5 kandidater. Nominasjonen foregår ved vanlig flertallsvotering. Kandidatene føres opp på listen i alfabetisk rekkefølge med angivelse av fullstendig navn, stilling, menighet og alder.

Begge kjønn skal være representert. Nominasjonskomiteen skal dessuten ta med kandidater fra forskjellige distrikter og om mulig sørge for at listen inneholder minst én kandidat under 30 år.

Bare personer som er valgbare kan oppføres på kandidatlisten.

Medlemmer av nominasjonskomiteen kan settes opp på kandidatlisten.

Kandidatene spørres på forhånd om de er villige til å stå på kandidatlisten.

Nominasjonskomiteen utarbeider i forståelse med valgrådet, en egen oversikt over kandidatene der disse blir nærmere presentert. Foruten de opplysninger som finnes på kandidatlisten (jf. første ledd, siste punktum), tas det her med opplysninger om utdanning/yrke, verv i offisiell og kirkelig sammenheng og andre opplysninger som vil være av betydning for de som skal avgi stemme. Kandidatene presenteres også med bilde. Det forutsettes at presentasjonen også omfatter hva kandidatene særlig vil arbeide for/ser som viktige satsingsområder.

§ 1-4 Nominasjonskomiteen sender kandidatlisten med de 5 kandidatene til valgrådet innen *1. mai*, sammen med en liste over øvrige opplysninger om kandidatene. Kandidatlisten offentliggjøres samtidig.

Etter at nominasjonskomiteens foreløpige kandidatliste er offentliggjort, gis det 1 måneds frist med anledning til å fremme supplerende kandidater. Forslagene sendes valgrådet.

Et antall stemmeberettigede prester i bispedømmet, minst 10, hvor det skal være stemmeberettigede fra minst 2 prostier, kan fremme alternative kandidater i den supplerende nominasjon. Forslagsstillerne kan kun nominere én kandidat. Det må foreligge underskrift fra forslagsstillerne, det må oppgis en tillitsperson for forslagsstillerne. Det må også foreligge skriftlig bekreftelse fra kandidaten om at vedkommende er villig til å stille til valg.

Forslag på kandidater ved supplerende nominasjon skal føres opp på den endelige kandidatlisten så sant de er kommet inn innen fristens utløp og vilkårene i forrige ledd er oppfylt.

Valgrådet setter opp den endelige kandidatlisten innen *8. juni* og sørger for at kandidatlisten/stemmeseddelen blir mangfoldiggjort og sendt prestene i offentlig kirkelig

prestestilling i bispedømmet, herunder for Oslo bispedømmes del prester i Døvekirken, innen 1. oktober sammen med en egen presentasjon av kandidatene, jf. § 1-3, siste ledd, og med angivelse av frist for innsending av stemmesedler (innen 1. desember).

§ 1-5 Som stemmeseddel skal nyttes den tilsendte stemmeseddel. Valget finner sted som preferansevalg. Stemmeseddelen skal gi anledning til å rangere inntil tre kandidater som henholdsvis første, annet og tredje valg. Stemmesedler hvor ingen kandidater er rangert, blir forkastet.

§ 1-6 Stemmeseddelen legges i tilsendt *stemmeseddelkonvolutt* som lukkes og sendes sammen med et følgeskriv i omslagskonvolutt direkte til valgrådet innen 1. desember. Stemmesedler fra flere prester i en menighet kan legges sammen i tilsendte *omslagskonvolutt*. Det skal i følgeskrivet fremgå hvem som har stemt.

§ 1-7 Valgrådet foretar prøving og opptelling av stemmene. En stemmeseddel skal godkjennes om den inneholder rangering av én kandidat.

Ved preferansevalg er den kandidat valgt som har fått flere førstestemmer enn halvparten av de godkjente stemmesedler.

Har ingen kandidat fått et tilstrekkelig antall førstestemmer, strykes den kandidat som har færrest førstestemmer, og på de stemmesedler hvor den strøkne sto først, skal det telles opp hvem som har kommet frem på førsteplass. Dette regnes som førstestemmer som kommer i tillegg til førstestemmene fra første opptelling. Dette pågår til en kandidat er valgt etter 1. ledd. Har to eller flere kandidater samme antall førstestemmer, avgjøres det ved loddtrekning hvem som skal strykes.

Deretter går det fram på samme måte ved valg av 2 varamedlemmer.

§ 2 Om stemmerett og valgbarhet

§ 2-1 Enhver ordinert prest som tjenestegjør i en fast offentlig kirkelig prestestilling i bispedømmet er valgbar og har forslags- og stemmerett på den geistlige representant i bispedømmeråd og Kirkemøtet. Dette gjelder institusjonsprester, sykehusprester, studentprester, feltprester, menighetsprester og vikarprester som er tilsatt av offentlig (kirkelig, statlig, fylkeskommunal eller kommunal) myndighet. Døveprestene er valgbar og har forslags- og stemmerett på geistlig medlem til Oslo bispedømmeråd. Ordinerte prester tilsatt i prestestilling av private organer, organisasjoner, stiftelser og lignende faller utenfor, likeså prestevikarer. Ordinert prest ved bispedømmekontoret er ikke valgbar, men har forslags- og stemmerett. Ordinert prest ved de sentralkirkelige råd er ikke valgbar, og har ikke forslags- og stemmerett ved valg av prest.

Ved permisjon under 1 år vil vedkommende fortsatt være valgbar, men det vil være den som vikarierer i stillingen som deltar i valg av nominasjonskomité, jf. § 1-1, og som har forslags- og stemmerett, jf. §§ 1-2 og 1-5, dersom vedkommende for øvrig oppfyller kravene.

Ved valget i 2011 settes regelen om at den som har gjort tjeneste som valgt medlem av bispedømmerådet i to sammenhengende valgperioder, ikke kan velges igjen for den derpå følgende valgperiode, ut av kraft.

§ 2-2 Kirkerådet avgjør i tvilstilfelle om og hvor en person har stemmerett eller er valgbar.

VII Valg av lek kirkelig tilsatt medlem av bispedømmeråd og Kirkemøtet

§ 1 Nominasjon og valg av lek kirkelig tilsatt til medlem av bispedømmeråd og Kirkemøtet

§ 1-1 Nominasjonskomiteen for kirkelig tilsatte består av en kirkelig tilsatt fra hvert prosti som velges av de kirkelige tilsatte i prostiet på et møte som valgrådet i samarbeid med kirkevergen ved prostesetet innkaller til. Møtet avholdes innen *1. mars 2011*. Det velges et medlem og et varamedlem fra hvert prosti. Det bør tilstrebes ungdomsrepresentasjon og at begge kjønn er representert. Medlemmer av bispedømmerådet er utelukket fra å være representert i nominasjonskomiteen. Komiteen velger selv sin leder. Bispedømmerådet informerer valgrådet, prostene og kirkevergene om dette senest 1. januar.

Der tungtveiende grunner tilsier at det ikke er mulig å gjennomføre valgmøte, kan valgrådet gi dispensasjon. I slike tilfeller skal følgende prosedyre følges:

- *Kirkevergen ved prostesetet sammenkaller en representant fra hver yrkesgruppe til et møte hvor det oppstilles en eller flere kandidater til nominasjonskomiteen. Representantene utpekes etter forslag fra de tillitsvalgte for yrkesgruppene. En bør forsøke å få med representanter for ulike sokn i prostiet.*
- *Forslaget(ene) sendes ut på avstemning blant de stemmeberettigede leke kirkelig tilsatte i prostiet. Avstemningen finner sted på e-post innen fristen for avholdelse av valgmøte.*

§ 1-2 Bispedømmerådet skal i god tid, senest *1. januar 2011*, sende en oppfordring til de leke kirkelig tilsatte i bispedømmet om innen *15. mars* å fremme forslag til lek kirkelig tilsatt medlem av bispedømmerådet. Oslo bispedømmeråd skal sende en oppfordring til de leke kirkelig tilsatte i Døvekirken om å fremme forslag til lek kirkelig tilsatt medlem. De som foreslås skal forespørres om de er villige til å la seg nominere. I tillegg til de innkomne forslag kan nominasjonskomiteens medlemmer dessuten fremme forslag om en kandidat hver.

§ 1-3 Etter utløpet av fristen innkalles nominasjonskomiteen til et eller flere møter der den setter opp en foreløpig kandidatliste på 5 kandidater. Nominasjonen foregår ved vanlig flertallsvotering. Kandidatene føres opp på listen i alfabetisk rekkefølge med angivelse av fullstendig navn, stilling, menighet og alder.

Begge kjønn skal være representert. Nominasjonskomiteen skal dessuten ta med kandidater fra forskjellige distrikter og tjenestekategorier, og sørge for at listen om mulig inneholder minst én kandidat under 30 år.

Bare personer som er valgbare kan oppføres på kandidatlisten.

Medlemmer av nominasjonskomiteen kan settes opp på kandidatlisten.

Kandidatene spørres på forhånd om de er villige til å stå på kandidatlisten.

Nominasjonskomiteen utarbeider i forståelse med valgrådet, en egen oversikt over kandidatene der disse blir nærmere presentert. Foruten de opplysninger som finnes på kandidatlisten (jf. første ledd, siste punktum), tas det her med opplysninger om utdanning/yrke, verv i offisiell og kirkelig sammenheng og andre opplysninger som vil være av betydning for de som skal avgi stemme. Kandidatene presenteres også med bilde. Det forutsettes at presentasjonen også omfatter hva kandidatene særlig vil arbeide for/ser som viktige satsingsområder.

§ 1-4. Nominasjonskomiteen sender kandidatlisten med de 5 kandidatene til valgrådet innen *1. mai*, sammen med en liste over øvrige opplysninger om kandidatene. Kandidatlisten offentliggjøres samtidig.

Etter at nominasjonskomiteens foreløpige kandidatliste er offentliggjort, gis det 1 måneds frist med anledning til å fremme supplerende kandidater. Forslagene sendes valgrådet.

Et antall stemmeberettigede leke kirkelig tilsatte i bispedømmet, minst 10, hvor det skal være stemmeberettigede fra minst 2 prostier, kan fremme alternative kandidater i den supplerende nominasjon. Forslagsstillerne kan kun nominere én kandidat. Det må foreligge underskrift fra forslagsstillerne, det må oppgis en tillitsperson for forslagsstillerne. Det må også foreligge skriftlig bekreftelse fra kandidaten om at vedkommende er villig til å stille til valg.

Forslag på kandidater ved supplerende nominasjon skal føres opp på den endelige kandidatlisten så sant de er kommet inn innen fristens utløp og vilkårene i forrige ledd er oppfylt.

Valgrådet setter opp den endelige kandidatlisten innen 8. juni og sørger for at kandidatlisten/stemmeseddelen blir mangfoldiggjort og sendt samtlige stemmeberettigede leke kirkelig tilsatte i bispedømmet, herunder for Oslo bispedømmes del leke kirkelig tilsatte i Døvekirken, innen 1. oktober sammen med en egen presentasjon av kandidatene, jf. § 1-3, siste ledd, og med angivelse av frist for innsending av stemmesedler (innen 1. desember).

§ 1-5 Som stemmeseddel skal nyttes den tilsendte stemmeseddel. Valget finner sted som preferansevalg. Stemmeseddelen skal gi anledning til å rangere inntil tre kandidater som henholdsvis første, annet og tredje valg. Stemmesedler hvor ingen kandidater er rangert, blir forkastet.

§ 1-6 Stemmeseddelen legges i tilsendt *stemmeseddelkonvolutt* som lukkes og sendes sammen med et følgeskriv i omslagskonvolutt direkte til valgrådet innen 1. desember. Stemmesedler fra leke kirkelig tilsatte i en menighet kan legges sammen i tilsendte *omslagskonvolutt*. Det skal i følgeskrivet fremgå hvem som har stemt.

§ 1-7 Valgrådet foretar prøving og opptelling av stemmene. En stemmeseddel skal godkjennes om den inneholder rangering av én kandidat.

Ved preferansevalg er den kandidat valgt som har fått flere førstestemmer enn halvparten av de godkjente stemmesedler.

Har ingen kandidat fått et tilstrekkelig antall førstestemmer, strykes den kandidat som har færrest førstestemmer, og på de stemmesedler hvor den strøkne sto først, skal det telles opp hvem som har kommet frem på førsteplass. Dette regnes som førstestemmer som kommer i tillegg til førstestemmene fra første opptelling. Dette pågår til en kandidat er valgt etter 1. ledd. Har to eller flere kandidater samme antall førstestemmer, avgjøres det ved loddtrekning hvem som skal strykes.

Deretter går det fram på samme måte ved valg av 2 varamedlemmer.

§ 2 Om stemmerett og valgbarhet

§ 2-1 Med ”lek kirkelig tilsatt” menes i disse regler enhver person som er tilsatt av kirkelig fellesråd, menighetsråd eller bispedømmeråd i en lek kirkelig stilling på minst 15 timer i uken. Lek kirkelig tilsatt i Døvekirken er valgbar og har forslags- og stemmerett på lek kirkelig tilsatt til Oslo bispedømmeråd.

Daglig leder av bispedømmerådet og andre leke kirkelig tilsatte ved bispedømmekontoret er ikke valgbar, men har forslags- og stemmerett. Lek tilsatt ved de sentralkirkelige råd er ikke valgbar, og har ikke forslags- og stemmerett ved valg av lek kirkelig tilsatt.

Ved permisjon under 1 år vil vedkommende fortsatt være valgbar, men det vil være den som vikarierer i stillingen som deltar i valg av nominasjonskomité, jf. § 1-1, og som har forslags- og stemmerett, jf. §§ 1-2 og 1-5, dersom vedkommende for øvrig oppfyller kravene.

Ved valget i 2011 settes regelen om at den som har gjort tjeneste som valgt medlem av bispedømmerådet i to sammenhengende valgperioder, ikke kan velges igjen for den derpå følgende valgperiode, ut av kraft.

§ 2-2 Kirkerådet avgjør i tvilstilfelle om og hvor en person har stemmerett eller er valgbar.

VIII Felles bestemmelser

§ 1 Forskjellige felles bestemmelser

§ 1-1 *Bispedømmerådet sørger for trykking og utsendelse av stemmesedler. Bispedømmerådet sørger for utsendelse av stemmeseddelkonvolutter og omslagskonvolutter til de stemmeberettigede ved indirekte valg av leke medlemmer, valg av representanter for samisk kirkeliv og døvemenighetene, og valg av prest og lek kirkelig tilsatt. Det trykkes og sendes ut til valgstyrene egne konvolutter for innsending av stemmesedler ved direkte valg/direkte valgomgang på leke medlemmer.*

§ 1-2 Valgrådet meddeler utfallet av stemmegivningen til bispedømmerådet, som fører resultatet inn i bispedømmerådets møtebok og offentliggjør valgresultatet omgående. Frist for innberetning av resultatet ved direkte valg/direkte valgomgang på leke medlemmer er 23. september. Frist for innberetning av resultatet ved de øvrige valg er 8. desember.

Bispedømmerådet sender uten opphold melding om valget til dem som er valgt, og utskrift av møteboken til Kirkerådet.

Stemmesedlene skal oppbevares på et trygt sted under sikker forvaring til valgperioden er utløpet.

§ 1-3 For uttreden av bispedømmeråd og Kirkemøte gjelder reglene i kirkeloven § 7 tilsvarende.

§ 1-4 Klager i anledning av valget og forberedelsen av det, samt over valgoppgjøret, kan gis inn av enhver som er stemmeberettiget ved valget og av biskopen. Klagen må være fremmet for valgrådet innen syv dager etter valgets/valgomgangens avslutning.

Klage over valgoppgjøret må være fremmet for valgrådet innen syv dager etter at valgresultatet offentliggjøres.

Klager sendes Kirkerådet som kan påby nytt valgoppgjør eller omvalg.

§ 1-5 Blir en plass i bispedømmerådet og Kirkemøtet ubesatt etter at varamedlemmene i vedkommende kategori i tilfelle er rykket opp, skal lederen i bispedømmerådet underrette Kirkerådet, som i så fall kan påby nytt valgoppgjør.

Dersom det i valgperioden trer endelig ut av bispedømmerådet og Kirkemøtet så mange medlemmer og varamedlemmer at bispedømmerådet ikke kan bli vedtaksført og forholdet ikke kan avhjelpes ved nytt valgoppgjør, kan Kirkerådet samtykke i at det holdes utfyllingsvalg etter nærmere bestemmelser som det fastsetter.

§ 1-6 Det nyvalgte bispedømmerådet trer i funksjon 1. januar 2012.

§ 2 Utfyllende bestemmelser

§ 2-1 Kirkemøtet gir Kirkerådet myndighet til å foreta mindre endringer i valgregelene og til å gi utfyllende bestemmelser om reglene, herunder bestemmelser om formene for nominasjonskomiteens arbeid, om manntall og utlegging av manntall, om utsendelse av valgkort, og om valg av sørsamisk representant.

§ 2-2 Kirkerådet har myndighet til å gjennomføre andre forsøk med valgordningene. Kirkerådet setter nærmere vilkår for gjennomføringen av slike forsøk. Ved utforming av forsøk og prøveordninger gis Kirkerådet myndighet til å fravike bestemmelsene her.

§ 3 Bestemmelse om virkeområde

§ 3-1 Reglene gjøres gjeldende ved valg til bispedømmeråd og Kirkemøte i *2011*.

Regler for valg av Kirkeråd

Ingressen skal lyde:

Fastsatt av Kirkemøtet 15. november 2009 (KM 06/09) med hjemmel i lov av 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke § 25 fjerde ledd, *med endringer fastsatt av Kirkemøtet* [vedtakets dato] *november 2010*.

§ 1-2 skal lyde:

Kirkerådet velges for en periode på 4 år, og trer i funksjon umiddelbart etter Kirkemøtet hvor valget har funnet sted.

§ 5-4 skal lyde:

Lederen velges for 2 år. Ved valg av leder midt i valgperioden, velger Kirkemøtet leder blant rådets medlemmer. Lederen kan gjenvelges. Kirkemøtets valgkomite forbereder og gjennomfører valget av leder midt i valgperioden. Kirkerådet velger selv nestleder for en periode på 2 år.

Endringene gjøres gjeldende fra og med valg av Kirkeråd i 2012.

Regler om formene for menighetsrådets og kirkelig fellesråds virksomhet

[Om konstituering og tiltredelsestidspunkt for nye menighetsråd og kirkelige fellesråd i 2011]

Overskrift og ingress skal lyde:

Regler om formene for menighetsrådets og kirkelig fellesråds virksomhet

Med hjemmel i kirkeloven § 8 tredje ledd og § 13 tredje ledd fastsettes følgende særskilte regler om formene for menighetsrådets og kirkelig fellesråds virksomhet som følge av valgordningsforsøkene i 2011 – vedtatt av Kirkemøtet [vedtakets dato] *november 2010*.

§§ 1-1 og 1-2 skal lyde:

1. Menighetsrådet trer i funksjon 1. november i valgåret. Valgperioden strekker seg til og med 31. oktober i valgperiodens siste år. Kirkelig fellesråd trer i funksjon 1. desember i valgåret. Valgperioden strekker seg til og med 30. november i valgperiodens siste år.

Menighetsråd med fellesrådsfunksjoner trer i funksjon som menighetsråd 1. november i valgåret, og i fellesrådsfunksjonene 1. desember i valgåret.

2. Konstituerende møte i det nyvalgte menighetsrådet avholdes innen utgangen av oktober i valgåret. Konstituerende møte i det nyvalgte kirkelig fellesråd avholdes innen utgangen av november i valgåret. Møtet kalles sammen av lederen av det fratredende rådet med minst 14 dagers varsel. Det er vedtaksført når minst 2/3 av medlemmene er til stede.

Endringen gjøres gjeldende ved tiltredelsen av nye menighetsråd og kirkelige fellesråd i 2011.

Regler om formene for bispedømmerådets virksomhet:

Ingressen skal lyde:

Fastsatt av Kirkemøtet 15. november 1996 (KM 19C/96) med hjemmel i lov av 7.juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke § 23 siste ledd. [siste setning er tatt ut].

§ 1-3 oppheves.

Statutter for Mellomkirkelig råd

Ingressen skal lyde:

Vedtatt av Kirkemøtet 1985 (KM 23/85). Sist endret [vedtakets dato] november 2010.

§ 5, fjerde ledd skal lyde:

Rådet trer i funksjon umiddelbart etter Kirkemøtet hvor valget har funnet sted.

Statutter for Samisk kirkeråd:

Ingressen skal lyde:

Vedtatt av Kirkemøtet 1992 (KM 12/92) med hjemmel i lov av 7. juni 1996 nr. 32 om Den norske kirke § 24 femte ledd. Sist endret [vedtakets dato] november 2010.

§ 5, siste ledd skal lyde:

Rådet trer i funksjon umiddelbart etter Kirkemøtet hvor valget har funnet sted.